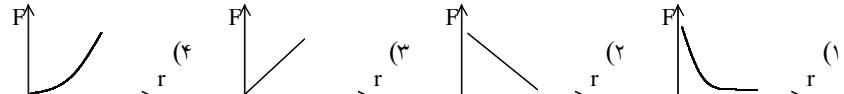

ساکن - سراسی

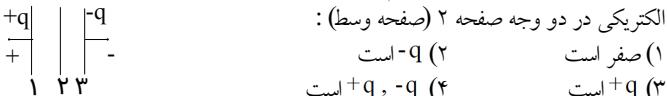
۱- کدام یک از نمودارهای زیر تغییرات نیروی الکترواستاتیکی کولنی بین دو بار الکتریکی را بر حسب فاصله آنها درست نشان می‌دهد؟

۲- سه خازن به ظرفیت C مطابق شکل به یکدیگر بسته شده‌اند. ظرفیت معادل این مجموعه برابر است با:

۳- سه صفحه رسانی یکسان را بطور موازی به فواصل مساوی از یکدیگر (مطابق شکل) قرار داده و بین صفحه ۱ و ۳ اختلاف پتانسیل ثابتی برقرار می‌کنیم، درنتیجه در هر یک از این دو صفحه بار q ذخیره می‌شود. در اینصورت بار الکتریکی در دو وجه صفحه ۲ (صفحه وسط):

(۱) صفر است
(۲) $-q$ است
(۳) $+q$ است

۴- اگر الکترون و پروتون در میدان الکتریکی یکنواخت به حرکت درآیند:
(۱) شتاب هر دو مساوی و در خلاف جهت یکدیگرند.
(۲) شتاب هر دو مساوی و هم جهتند.
(۳) شتاب حرکت الکترون کمتر از شتاب حرکت پروتون است.
(۴) شتاب حرکت الکترون بیشتر از شتاب حرکت پروتون است.

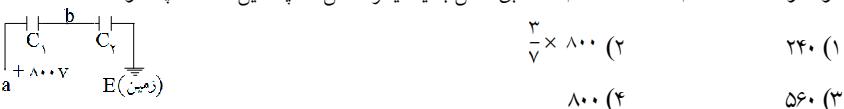
۵- اگر سه نیرویی که اندازه و جهت آنها در شکل زیر نشان داده است بر ذره A وارد شوند، ذره در کدام جهت می‌تواند حرکت کند؟

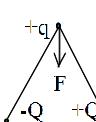
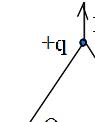
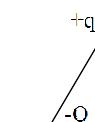
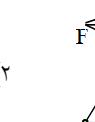
۶- خازن مشابه که ظرفیت هر کدام C است داریم. برای بدست آوردن کوچکترین ظرفیت ممکن این خازنها را چگونه باید به یکدیگر وصل کنیم؟

(۱) در دو ردیف پنج تالی (۲) در پنج ردیف دو تالی (۳) به طور متواالی (سری)

۷- دو خازن $C_2 = 7\mu F$, $C_1 = 3\mu F$ مطابق شکل به یکدیگر متصل‌اند، پتانسیل نقطه b چند ولت است؟

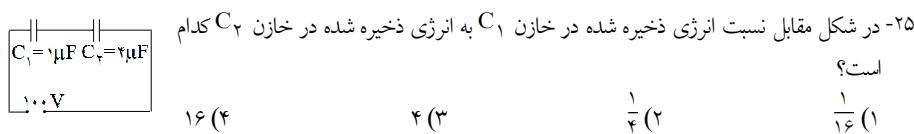

۲۴۰ (۱)
۸۰۰ (۲)
۵۶۰ (۳)

- ۲۳- سه بار نقطه‌ای $+Q$ و $-Q$ در سه راس یک مثلث متساوی الاضلاع واقعند. کدامیک از شکل‌های زیر جهت نیروی وارد بر بار q را درست نشان می‌دهد؟
- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)
- میدان بر بار الکتریکی وارد می‌شود چند نیوتون است؟
- (۱) 10^{-9}
- (۲) 10^{-1}
- (۳) 10^3
- (۴) 10^9

- ۲۴- دو کره فلزی بزرگ و کوچک که یکی از آنها دارای بار الکتریکی است به فاصله نسبتاً زیاد از هم روی پایه‌های عایق قرار دارند اگر آنها را بوسیله سیم نازکی به هم وصل کنیم از نظر پتانسیل و بار الکتریکی نسبت به هم چه وضعی خواهد داشت؟

- (۱) بار و پتانسیل متفاوت
- (۲) بار و پتانسیل یکسان
- (۳) پتانسیل متفاوت و بار برابر
- (۴) پتانسیل یکسان و بار متفاوت

- ۲۶- دو خازن با ظرفیتی برابر را یکبار بطور متواالی و بار دیگر بطور موازی بهم بسته و به اختلاف پتانسیل معینی وصل می‌کنیم. نسبت انرژی ذخیره شده در حالت اول به انرژی ذخیره شده در حالت دوم کدام است؟
- (۱) $\frac{1}{4}$
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) $\frac{1}{3}$
- (۴) $\frac{1}{4}(2)$

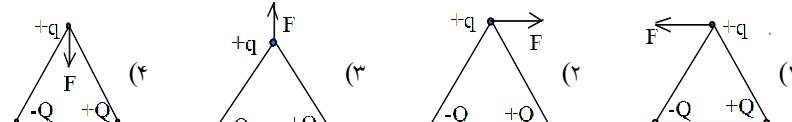
- ۲۷- دو بار نقطه‌ای و مثبت q و $-q$ بفاصله d از یکدیگر قرار دارند. اگر در نقطه p به فاصله x از بار q شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار صفر باشد، x برابر کدام گزینه خواهد بود؟
- (۱) $\frac{d}{3}$
- (۲) $\frac{d}{4}$
- (۳) $\frac{(2d)}{3}$
- (۴) $\frac{(3d)}{4}$

- ۲۸- خازنی به ظرفیت یک میکروفاراد را با چه اختلاف پتانسیلی (بر حسب ولت) باید شارژ نمود تا بتواند $\frac{1}{2}$ ژول انرژی در خود ذخیره کند؟
- (۱) 220
- (۲) 5×10^2
- (۳) 10^3
- (۴) 10^6

- ۲۹- سه خازن که ظرفیت‌های آنها $C_1 = 1\mu F$, $C_2 = 2\mu F$, $C_3 = 3\mu F$ میکروفاراد است مطابق شکل به هم بسته شده‌اند. ظرفیت خازن معادل آنها بر حسب میکروفاراد برابر است با:
- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) $\frac{11}{2}$
- (۳) $\frac{11}{3}$
- (۴) $\frac{11}{6}$

- ۳۰- هرگاه یک پروتون و یک الکترون و یک ذره آلفا در داخل یک میدان الکتریکی قوی و یکنواخت قرار گیرند، به کدامیک، از طرف این میدان نیروی بیشتری وارد می‌شود؟
- (۱) الکترون
- (۲) پروتون
- (۳) ذره آلفا
- (۴) به هر سه ذره نیروی مساوی وارد می‌شود

۱۶- سه بار نقطه‌ای $+Q$ و $-Q$ در سه راس یک مثلث متساوی الاضلاع واقعند. کدامیک از شکل‌های زیر جهت نیروی وارد بر بار q را درست نشان می‌دهد؟

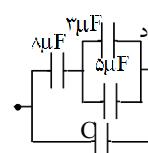

- ۱۷- خازنی به ظرفیت $3\mu F$ را با خازن دیگری به ظرفیت C' طوری می‌بندیم که ظرفیت معادل مجموعه آنها در میکروفاراد شود C' چند میکروفاراد است و آن را چگونه به خازن اول بسته‌ایم؟
- (۱) ۱ و متوالی
- (۲) ۱ و موازی
- (۳) ۶ و متوالی
- (۴) ۶ و موازی

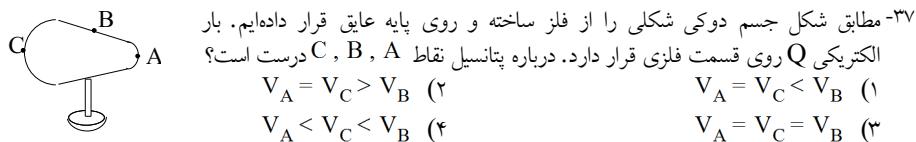
- ۱۸- اگر در یک راس مربع بار الکتریکی q قرار گیرد اندازه شدت میدان حاصل از آن در مرکز مربع E_1 خواهد بود. در صورتی که در چهار راس این مربع بارهای الکتریکی مطابق شکل مقابل قرار گیرد اندازه شدت میدان در مرکز آن چند E_1 می‌شود؟
- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) $2\sqrt{2}$
- (۳) 4
- (۴) 16

- ۱۹- اگر در شکل مقابل بار ذخیره شده در خازن $2\mu F$ میکروفارادی برابر $3\mu F$ میکروکولن باشد، انرژی ذخیره شده در خازن $3\mu F$ میکروفارادی چند میکروژول خواهد بود؟
- (۱) 150
- (۲) 180
- (۳) 337.5
- (۴) 225

- ۲۰- در دو رلس یک مثلث متساوی الاضلاع دو ذره با بار الکتریکی q_1 و q_2 قرار دارند و شدت میدان الکتریکی حاصل از آنها در رلس دیگر مثلث مطابق شکل مقابل است. کدام رابطه بین q_1 و q_2 برقرار است؟
- (۱) q_1 مثبت و q_2 منفی و اندازه آنها با هم برابر است.
- (۲) q_1 منفی و q_2 مثبت و اندازه آنها برابر است.
- (۳) q_1 منفی و q_2 مثبت و اندازه آنها متفاوت است.
- (۴) q_1 مثبت و q_2 منفی و اندازه آنها با هم برابر است.

- ۲۱- در شکل مقابل ظرفیت خازن C چند میکروفاراد باید باشد تا ظرفیت معادل کل خازنها $6\mu F$ میکروفاراد شود؟
-
- (۱) 8
- (۲) 6
- (۳) 4
- (۴) 2

- ۲۲- دوصفحه خازنی را که فاصله بین آنها قابل تنظیم است به دو قطب یک باتری متصل کردایم اگر بدون جدا کردن خازن از باتری فاصله دوصفحه را نصف کنیم ظرفیت و بار الکتریکی خازن به ترتیب چند برابر می‌شوند؟
- (۱) $\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$
- (۲) $\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$
- (۳) $\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$
- (۴) $\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$

۳۸- دو جسم فلزی ۱ و ۲ را یک سیم به هم وصل می کنیم و مشاهده می شود جریان الکتریکی از جسم ۱ به طرف ۲ است. کدام گزینه درست است؟

(۱) $V_2 < V_1$ (۲) $Q_1 < Q_2$ (۳) $V_2 = V_1$ (۴) $Q_1 = Q_2$

۳۹- بر یک قطره روغن بسیار کوچک به جرم $10^{-12} \times 10^{-16}$ گرم، یک الکترون خشی نشده قرار دارد. این قطره میان صفحات یک خازن مسطح به فاصله صفحات ۱ سانتی متر به حالت تعادل معلق است. اختلاف پتانسیل صفحات خازن چند ولت است؟ (بار الکtron $10^{-19} \times 10^{-16}$ کولون است)

(۱) 10^4 (۲) 10^{-4} (۳) 10^{-7} (۴) 10^7

۴۰- مداری مطابق شکل را به باتری وصل و سپس جدا می کنیم. اگر اختلاف پتانسیل خازن ۴ میکروفاراد، ۴ ولت باشد، پس از بستن کلید، اختلاف پتانسیل میان B , A چند ولت خواهد شد؟

(۱) $12(2)$ (۲) 20 (۳) $16(3)$ (۴) 4

۴۱- در مدار شکل مقابل در حالیکه باتری به خازن وصل است، فاصله صفحات خازن را زیاد می کنیم. کدام گزینه درست است؟

(۱) ظرفیت کم و بار خازن هر دو کم می شوند (۲) ظرفیت کم و بار ثابت می ماند (۳) ظرفیت زیاد و بار کم می شود (۴) ظرفیت زیاد و بار هر دو زیاد می شود

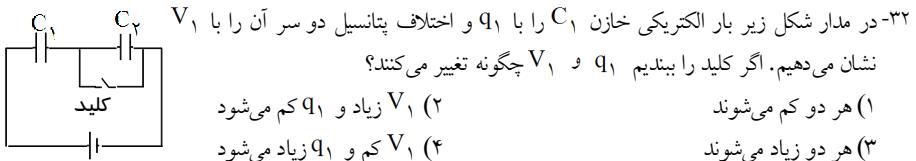
۴۲- در مدار شکل مقابل اختلاف پتانسیل خازن با ظرفیت C ، V است. بار خازن با ظرفیت $\frac{C}{2}$ چقدر است؟

(۱) $\frac{1}{2}CV$ (۲) CV (۳) $2CV$ (۴) $\frac{1}{2}CV$

۴۳- دو کره به شعاعهای R_1 و R_2 دارای بار الکتریکی Q_1 و Q_2 هستند. دو کره را به هم چسبانده و سپس از هم دور می کنیم. اگر در این حالت دو کره را با یک سیم به هم وصل کنیم چه اتفاقی می افتد؟ ($R_1 > R_2$)

(۱) جریانی از کره با شعاع بزرگتر به طرف کره دیگر جاری می شود (۲) جریانی از کره با شعاع کوچکتر به طرف کره دیگر جاری می شود (۳) جریانی در سیم برقرار نمی شود (۴) جریانی از کره با بار بیشتر به طرف کره دیگر جاری می شود

- ۳۱- بین دو صفحه فلزی باردار بزرگ و موازی (مطابق شکل)، نیروی وارد بر بار الکتریکی کوچک q :
- (۱) در نقاط C , B , A باهم مساوی و هم جهت است (۲) در نقاط C , A بیشتر از نقطه B است (۳) در نقطه B صفر و در نقاط A , C مساوی و مختلف العجه است (۴) در نقاط A , C کمتر از B است

۳۳- دو خازن مسطح مشابه را که بین صفحات آنها خلاء است، بطور متواالی به هم متصل کردہایم. هرگاه فضای بین صفحات یکی از دو خازن را با ماده عایقی که ثابت دی الکتریک آن ۴ است پر کنیم، ظرفیت معادل این مجموعه چند برابر می شود؟

$$(\frac{1}{2})^4 = \frac{1}{16}$$

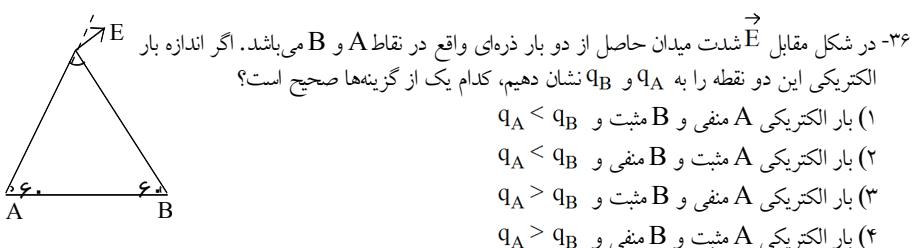
۳۴- در شکل مقابل شدت میدان حاصل از دو بار نقطه ای q_A , q_B در نقطه M وسط AB برابر است. اگر بار q_B را خشی سازیم شدت میدان در نقطه M برابر E^- می شود. در اینصورت q_A , q_B نسبت به هم چگونه اند و چه رابطه ای دارند؟

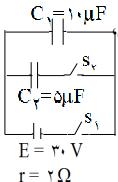
$$(\frac{1}{2})^2 = \frac{1}{4}$$

$$(\frac{1}{2})^2 = \frac{1}{4}$$

۳۵- دو صفحه موازی دارای بارهای مثبت و منفی به مقدار مساوی به فاصله کمی از هم قرار دارند شدت میدان الکتریکی بین صفحات و دور از لبه های آنها چگونه است؟

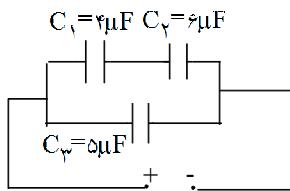
- (۱) نزدیک به صفحه مثبت بیشتر است. (۲) در تمام نقطه یکسان است. (۳) نزدیک به صفحه منفی بیشتر است. (۴) در نقاطی که از دو صفحه به یک فاصله اند صفر است.

۵۳- در مدار شکل مقابل ابتدا کلید S_1 بسته و کلید S_2 باز است. اگر S_1 را باز و کلید S_2 را بیندیم

- پس از آن اختلاف پتانسیل دو سر C_1 به ترتیب چند ولت می شود؟
- (۱) $20, 10$
 - (۲) $10, 20$
 - (۳) $20, 20$
 - (۴) $30, 30$

۵۴- در مدار شکل زیر اختلاف پتانسیل V دو سر منع چند ولت باشد تا ولتاژ دو سرخازن C_1 برابر 60 ولت گردد؟

- (۱) 40
- (۲) 60
- (۳) 200
- (۴) 100

۵۵- فرض کنید بار الکترون به جای 10^{-19} کولن برابر $10^{-19} \times 1/6$ کولن باشد. در این صورت هر ژول چند الکترون ولت می شود؟

- (۱) 5×10^{-18}
- (۲) 2×10^{-18}
- (۳) 5×10^{-19}
- (۴) 5×10^{-19}

۵۶- شدت میدان الکتریکی در فاصله 20 سانتی‌متر از بار q ، N/C است. اگر 10 سانتی‌متر دیگر از بار فوق دور شویم، شدت میدان الکتریکی چند N/C می شود؟

- (۱) $1/5$
- (۲) $2/25$
- (۳) 12
- (۴) 8

۵۷- خازن پر شده‌ای را از منع تغذیه جدا می کنیم. اگر فاصله صفحات آن را زیاد کنیم کدام کمیت افزایش می‌یابد؟

- (۱) بار الکتریکی
- (۲) ظرفیت
- (۳) شدت میدان الکتریکی میان صفحات
- (۴) اختلاف پتانسیل دو صفحه

۵۸- شدت میدان الکتریکی بار q در فاصله r برابر E است. شدت میدان الکتریکی بار $3q$ در فاصله $2r$ چند E است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$
- (۲) $\frac{3}{4}$
- (۳) $\frac{4}{3}$
- (۴) $\frac{3}{2}$

۵۹- صفحات خازن پر شده‌ای را از مولد جدا کرده بدون آنکه به هم متصل شوند، آنها را به هم نزدیک می کنیم. اختلاف پتانسیل دو صفحه و انرژی به ترتیب چه تغییری می کنند؟

- (۱) کم، کم
- (۲) زیاد، زیاد
- (۳) زیاد، کم
- (۴) کم، زیاد

۶۰- ظرفیت یک خازن

- (۱) با بار الکتریکی خازن متناسب است
- (۲) با اختلاف پتانسیل دو سر خازن نسبت عکس دارد
- (۳) با مساحت صفحات که مقابل هم هستند متناسب است
- (۴) با بار الکتریکی نسبت مستقیم و اختلاف پتانسیل نسبت عکس دارد

۴۴- دو بار الکتریکی 4 میکروکولن و 8 میکروکولن به فاصله 10 سانتی‌متر از یکدیگر قرار دارند. در چند سانتی‌متری بار اول و روی خط واصل دو بار شدت میدان الکتریکی صفر است؟

- (۱) 40
- (۲) 24
- (۳) 10
- (۴) 24

۴۵- یک خازن مسطح را به باتری وصل کرده تا بار Q_1 پیدا کند و سپس آن را از باتری جدا می کنیم. اگر یک قطعه دیالکتریک میان صفحات خازن وارد کنیم، کدام گزینه درباره بار، اختلاف پتانسیل و انرژی خازن نسبت به حالت قبل درست است؟

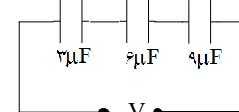
- (۱) $Q_2 > Q_1, V_2 > V_1, W_2 < W_1$
- (۲) $Q_2 < Q_1, V_2 < V_1, W_2 = W_1$
- (۳) $Q_1 = Q_2, V_2 < V_1, W_2 < W_1$
- (۴) $Q_2 = Q_1, V_2 = V_1, W_2 = W_1$

۴۶- هشت بار الکتریکی نقطه‌ای هریک 5×10^{-9} کولن با فواصل مساوی روی محیط دایره‌ای به شعاع 30 سانتی‌متر توزیع شده‌اند هرگاه فقط یکی از بارها منفی باشد شدت میدان کل در مرکز دایره چند نیوتون بر کولن است؟

- (۱) 10^3
- (۲) 5×10^2
- (۳) 3×10^3
- (۴) 15×10^2

۴۷- دو بار مساوی هر یک برابر با Q بر یکدیگر نیروی F وارد می‌کنند. اگر نصف یکی از بارها را برداشته و به دیگری اضافه کنیم در همان فاصله قبلی، نیروی متقابل چند F می‌شود؟

- (۱) $\frac{9}{16}$
- (۲) $\frac{4}{9}$
- (۳) $\frac{3}{16}$
- (۴) $\frac{16}{9}$

۴۸- در شکل مقابل اگر در خازن $6\mu F$ ژول انرژی ذخیره شود در مجموع در سه خازن چند ژول انرژی ذخیره می‌شود؟

- (۱) $0/18$
- (۲) $0/27$
- (۳) $0/33$
- (۴) $0/9$

۴۹- کدام عمل باعث کاهش ظرفیت یک خازن می‌شود؟

- (۱) افزایش بار الکتریکی خازن.
- (۲) برداشتن عایق بین دو صفحه.
- (۳) کاهش فاصله بین دو صفحه خازن.
- (۴) کاهش پتانسیل دو سر خازن.

۵۰- کولن بر ولت معادل است با:

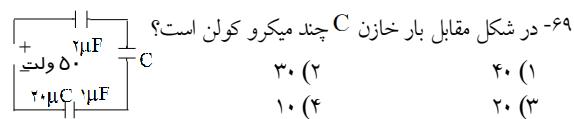
- (۱) اهم
- (۲) ژول

۵۱- کولن ولت معادل است با:

- (۱) اهم
- (۲) ژول

۵۲- انرژی ذخیره شده در خازنی به ظرفیت 8 میکروفاراد برابر $10^{-14} \times 10^{-7}$ ژول است. اختلاف پتانسیل دو سر خازن چند ولت است؟

- (۱) 576
- (۲) 240
- (۳) 220
- (۴) 60

- ۶۹- در شکل مقابل بار خازن C چند میکرو کولن است؟
- (۱) ۴۰
 - (۲) ۳۰
 - (۳) ۲۰
 - (۴) ۱۰

۷۰- بین دو صفحه فلزی باردار بزرگ و موازی (مطابق شکل) سه نقطه A , B , C را در نظر می‌گیریم و پتانسیل الکتریکی در آن نقاط را V_A , V_B , V_C نامیم. در این صورت:

$$V_B = V_A + V_C \quad (۱)$$

$$V_A = V_B = V_C \quad (۲)$$

$$V_A > V_B > V_C \quad (۳)$$

۷۱- دو بار الکتریکی غیر همنام با اندازه های مساوی به فاصله d از یکدیگر قرار دارند و شدت میدان الکتریکی حاصل از آنها در وسط دو بار E است. هرگاه یکی از بارها را به اندازه $\frac{d}{4}$ به دیگری نزدیک کنیم شدت میدان در آن نقطه چند میله ای با بار منفی را به یک جسم رسانا که روی پایه عایقی قرار دارد نزدیک می کنیم تا مطابق شکل باشد. باز هم در روی جسم مزبور جایجا شوند. اگر پتانسیل سه قسمت از جسم را V_A , V_B , V_C بنامیم کدام رابطه صحیح است؟

$$V_A > V_B > V_C \quad (۱)$$

$$V_A = V_B = V_C \quad (۲)$$

$$V_A < V_B < V_C \quad (۳)$$

$$V_A + V_C = V_B \quad (۴)$$

۷۲- ظرفیت یک خازن مسطح $10\mu\text{F}$ و بار الکتریکی آن $20\mu\text{C}$ است. اگر فاصله صفحات خازن از یکدیگر ۱ میلی متر باشد شدت میدان الکتریکی میان صفحات خازن چند ولت بر متر است؟

- (۱) ۲۰۰۰
- (۲) ۲۰۰
- (۳) ۲۰
- (۴) ۲

۷۳- شدت میدان الکتریکی در وسط دو بار نقطه ای غیر همنام با اندازه یکسان مقادیر معین است. اگر اندازه یکی از بارها دو برابر شود شدت میدان الکتریکی در نقطه مذکور چند برابر حالت اول می شود؟

- (۱) ۵
- (۲) ۳
- (۳) ۲
- (۴) ۱/۵

۷۴- در وسط دو صفحه خارجی بار شده ای که میدان الکتریکی آن یکنواخت فرض می شود الکترونی در خلاء رها می شود. این الکترون چگونه حرکت می کند؟

- (۱) با سرعت ثابت در خلاف جهت میدان
- (۲) با شتاب ثابت در خلاف جهت میدان
- (۳) با سرعت ثابت در جهت میدان

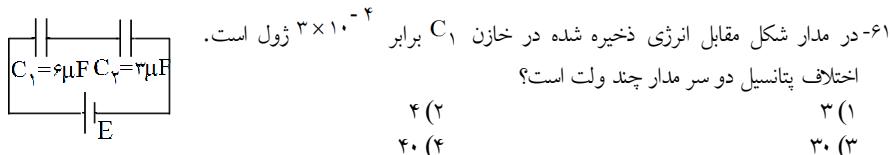
۷۵- در یک رسانی باردار، پتانسیل الکتریکی ...

- (۱) در نقاط نوک تیز بیشتر است.
- (۲) در همه نقاط ایک اندازه است.
- (۳) در درون جسم صفر است.

۷۶- میدان الکتریکی حاصل از بارهای شکل زیر در نقطه A ، کدام است؟

شکل زیر در نقطه X در جهت مثبت X درجهت مثبت X در جهت منفی X درجهت مثبت X در جهت منفی X

- (۱) $\frac{kq}{2a}$
- (۲) $\frac{2kq}{2a}$
- (۳) $\frac{kq}{2a}$

- ۶۱- در مدار شکل مقابل انژیری ذخیره شده در خازن C_1 برابر $10^{-4} \times 10^3$ ژول است.
- اختلاف پتانسیل دو سر مدار چند ولت است؟
- (۱) ۳
 - (۲) ۴
 - (۳) ۲۰
 - (۴) ۴۰

۶۲- الکترونی در مسیر دایره ای به شعاع ۱ انگستروم به دور هسته ای که ۱۰ پروتون دارد می چرخد نیروی وارد بر این الکترون چند نیوتون است؟ (بار الکترون $9 \times 10^{-19} \text{ N.m}^2/\text{C}^2$ کولن و ضربی ثابت در قانون کولن $1/6 \times 10^{-19}$ است).

$$(1) \frac{3/2 \times 10^{-5}}{2 \times 10^{-18}} \quad (2) \frac{3 \times 10^{-7}}{2/3 \times 10^{-10}} \quad (3) \frac{4 \times 10^{-18}}{2 \times 10^{-7}} \quad (4) \frac{3 \times 10^{-10}}{2 \times 10^{-5}}$$

۶۳- مطابق شکل باز هم در روی جسم مزبور جایجا شوند. اگر پتانسیل سه قسمت از جسم را V_A , V_B , V_C بنامیم کدام رابطه صحیح است؟

$$V_A > V_B > V_C \quad (۱)$$

$$V_A = V_B = V_C \quad (۲)$$

$$V_A < V_B < V_C \quad (۳)$$

$$V_A + V_C = V_B \quad (۴)$$

۶۴- اگر اختلاف پتانسیل میان نقاط A و B ۱۵۰۰ ولت باشد با صرف $1/2 \times 10^{-3}$ ژول انژیری چند میکرو کولن بار را می توان از یک نقطه به یک نقطه دیگر برداشت؟

- (۱) ۰/۴
- (۲) ۰/۸
- (۳) ۱/۸
- (۴) ۴۰

۶۵- دو بار نقطه ای همنام که اندازه یکی 4 برابر دیگری است به فاصله d از یکدیگر قرار دارند و برآیند شدت میدان الکتریکی در وسط دو بار N/C است. اگر بار بزرگتر را خشی کنیم. اندازه شدت میدان در نقطه مذکور چند N/C خواهد شد؟

- (۱) ۳۷/۵
- (۲) ۵۰
- (۳) ۷۵
- (۴) ۱۰۰

۶۶- شدت میدان الکتریکی در نقطه ای به فاصله 30 سانتی متری از یک بار الکتریکی نقطه ای یک میکرو کولنی چند ولت بر متر است؟

$$(1) 10^3 \quad (2) 3 \times 10^3 \quad (3) 3 \times 10^4 \quad (4) 10^5$$

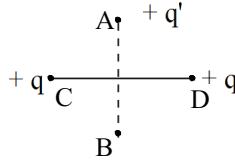
۶۷- شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی در وسط خط واصل دو بار برابر با $1000 N/C$ است. اگر هر یکی از بارهای فوق را دو برابر کنیم شدت میدان چند نیوتون بر کولن می شود؟

- (۱) ۱۰۰۰
- (۲) ۲۰۰۰
- (۳) ۴۰۰۰
- (۴) ۵۰۰۰

۶۸- دو بار الکتریکی نقطه ای به فاصله d از یکدیگر نیروی F بر هم وارد می کنند. اگر هم فاصله بین دو بار و هم اندازه یکی از بارها نصف شود نیروی بین آنها چند F خواهد شد؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) $\frac{1}{4}$
- (۳) $\frac{1}{3}$
- (۴) ۸

۸۶- در شکل زیر، هرگاه بار q' روی عمود منصف خط CD از طرف B حرکت داده شود، برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر آن از طرف بارهای مستقر در C و D ... می‌یابد.

- (۱) ابتدا افزایش و سپس کاهش
- (۲) ابتدا کاهش و سپس افزایش
- (۳) همواره کاهش
- (۴) همواره افزایش

۸۷- با حرکت بار الکتریکی مثبت در جهت میدان الکتریکی، پتانسیل آن ... می‌یابد و کار انجام شده توسط میدان بر روی آن ... است.

- (۱) افزایش - مثبت
- (۲) افزایش - منفی
- (۳) کاهش - مثبت
- (۴) کاهش - منفی

۸۸- نیروی وارد بر بار نقطه‌ای q واقع در بین دو صفحه رسانای موازی که مساحت هر یک A و اختلاف پتانسیل بین آنها V است و به فاصله کوچک d از هم واقعند، کدام است؟

$$AqVd \quad (۴)$$

$$qVd \quad (۳)$$

$$\frac{qV}{d} \quad (۲)$$

$$\frac{AqV}{d} \quad (۱)$$

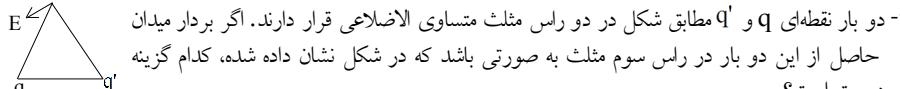
۸۹- دو بار الکتریکی نقطه‌ای q و $+9q$ به فاصله ۱۸۰ سانتی‌متر از یکدیگر قرار دارند. در چند سانتی‌متری بار q - و در بین دو بار، شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار، از نظر مقدار برابرند؟

$$135 \quad (۴) \quad 60 \quad (۳) \quad 45 \quad (۲) \quad 20 \quad (۱)$$

۹۰- سه خازن مشابه خالی را یکبار به طور متواالی و بار دیگر به طور موازی به هم می‌بنديم اگر مجموعه را هر بار با اختلاف پتانسیل ثابت V پر کنیم نسبت بار الکتریکی جا به جا شده در حالت اول به بار الکتریکی جابجا شده در حالت دوم چقدر است؟

$$9 \quad (۴) \quad 3 \quad (۳) \quad 1 \quad (۲) \quad \frac{1}{9} \quad (۱)$$

۹۱- دو بار نقطه‌ای q و q' مطابق شکل در دو ریس مثبت متساوی الاصلی قرار دارند. اگر بردار میدان حاصل از این دو بار در ریس سوم مثلث به صورتی باشد که در شکل نشان داده شده، کدام گزینه درست است؟

$$(۱) q' < q \text{ مثبت ، } q < |q'| \text{ مثبت ، } |q| < q' \quad (۲) q' < q \text{ منفی ، } q > |q'| \text{ مثبت ، } |q| > q' \quad (۳) q' < q \text{ منفی ، } q > |q'| \text{ مثبت ، } |q| < q' \quad (۴)$$

۹۲- دو کرمی فلزی که روی پایه‌های عایقی قرار دارند، دارای بار الکتریکی هستند. اندازه نیروی الکتریکی بین این دو

کره با فاصله d برابر F است. اگر آن دو را بهم تماس داده و دوباره در همان فاصله قرار دهیم، اندازه نیروی F' می‌شود کدام رابطه بین F و F' برقرار است؟

$$F > F' \quad (۱)$$

$$F < F' \quad (۲)$$

$F = F'$ (۳) بسته به شرایط هر کدام ممکن است صحیح باشد.

۹۳- در شکل زیر، هرگاه بار q' روی عمود منصف خط CD از طرف A به طرف B حرکت داده شود، برآیند نیروهای

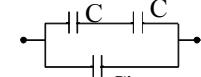
۷۷- خازنی با صفحات موازی به یک باطری متصل است. دیالکتریکی را بین صفحات خازن قرار می‌دهیم. در این صورت بار روی صفحات خازن ...

- (۱) افزایش می‌یابد.
- (۲) ثابت، ولی اختلاف پتانسیل دو سر خازن کاهش می‌یابد.
- (۳) افزایش و اختلاف پتانسیل کاهش می‌یابد.
- (۴) کاهش می‌یابد و ظرفیت خازن افزایش می‌یابد.

۷۸- سه خازن به ظرفیتهای ۴، ۵ و ۶ میکروفاراد و یک منع به اختلاف پتانسیل ۱۰۰ ولت در اختیار داریم. با اتصال مناسب خازنهایها، بیشترین انرژی ذخیره شده چند میلی ژول است؟

$$100 \quad (۴) \quad 180 \quad (۲) \quad 16/6 \quad (۱)$$

۷۹- ظرفیت معادل خازنهای نشان داده شده در شکل، C است. $\frac{C'}{C}$ چند است؟

$$2(2) \quad 1(1) \quad \frac{1}{2}(3) \quad \frac{2}{3}(4)$$

۸۰- در خازن مسطحی که عایق آن h و فاصله صفحات آن d است، تیغه عایقی به ثابت دیالکتریک ۴، ضخامت $\frac{d}{2}$ و یک تیغه فلزی به ضخامت $\frac{d}{2}$ طوری قرار می‌دهیم که فاصله صفحات خازن را کاملاً پر کند. در این صورت ظرفیت خازن چند برابر می‌شود؟

$$16 \quad (۴) \quad 8 \quad (۳) \quad 4 \quad (۲) \quad 1 \quad (۱)$$

۸۱- دو بار الکتریکی q و $+4q$ در دو نقطه A و B به فاصله 30 cm قرار دارند. بار سوم q' را بین دو بار در چه فاصله‌ای از بار Q قرار دهیم تا به حال تعادل قرار گیرد

$$25\text{ cm} \quad (۴) \quad 20\text{ cm} \quad (۳) \quad 15\text{ cm} \quad (۲) \quad 10\text{ cm} \quad (۱)$$

۸۲- نیوتون بر کولن، معادل کدام یکا است؟

$$1) \text{ کولن بر ولت} \quad 2) \text{ ولت بر کولن} \quad 3) \text{ ولت بر ولت} \quad 4) \text{ متر بر متر}$$

۸۳- با توجه به میدان نشان داده شده، کدام گزینه درباره پتانسیل الکتریکی نقاط درست است؟

$$1) V_A > V_B > V_C \quad 2) V_A < V_B < V_C \quad 3) V_A > V_D > V_B \quad 4) V_C > V_B > V_D \quad 5) V_C > V_D$$

۸۴- دو بار الکتریکی غیر همنام q و q' روی خط راستی قرار دارند. میدان الکتریکی حاصل از این دو بار در نقطه‌ای صفر می‌شود که فاصله بین دو بار نزدیک بار باشد.

- (۱) خارج از - بزرگتر
- (۲) خارج از - کوچکتر
- (۳) داخل - کوچکتر
- (۴) داخل - بزرگتر

۸۵- دو خازن به ظرفیتهای $C_1 = 3\mu\text{F}$ و $C_2 = 4\mu\text{F}$ را به طور متواالی بسته و دو سر مجموعه را به اختلاف پتانسیل

۸۶- ولت وصل می‌کنیم. اختلاف پتانسیل دو سر هر کدام از خازنهایها ترتیب از ریست به چه چند ولت است؟

$$1) 140 \quad (۴) \quad 2) 80 \quad (۳) \quad 60 \quad (۲) \quad 80 \quad (۱)$$

- ۱۰۳ در شکل $C_1 = 2\mu F$ و $C_2 = 3\mu F$ و $C_3 = 10\mu F$ است. اگر بار الکتریکی خازن C_1 برابر $800\mu C$ باشد، انرژی ذخیره شده در خازن C_3 چند زول است؟
- (۱) ۰/۰ (۲) ۰/۳ (۳) ۰/۴ (۴) ۰/۱۲

- ۱۰۴ در شکل مقابل اگر انرژی ذخیره شده در مجموع سه خازن برابر $38\mu J$ میکروژول باشد انرژی ذخیره شده در خازن $12\mu F$ میکروفارادی چند میکروژول است؟
- (۱) ۰/۰۸ (۲) ۰/۱۶ (۳) ۰/۲۴ (۴) ۰/۱۲

- ۱۰۵ فرض می کنیم دو بار مثبت Q^+ که در یک فاصله معین قرار دارند نیروی برابر F به یکدیگر وارد می کنند. چند درصد یکی را برداشته به دیگری اضافه می کنیم تا در همان فاصله نیروی بین آنها برابر $\frac{15}{16}F$ گردد؟
- (۱) ۱۵ (۲) ۲۰ (۳) ۲۵ (۴)

- ۱۰۶ نیرویی که دو بار نقطه ای q^+ در فاصله r به یکدیگر وارد می کنند برابر 640 N است. اگر بار $2\mu C$ از یکی کم کرده و همان مقدار به دیگری اضافه کنیم نیروی جدید، F' در همان فاصله برابر 600 N می شود. بار q چند میکروکولن بوده است؟
- (۱) ۱۲ (۲) ۸ (۳) ۶ (۴) ۴

- ۱۰۷ دو گله کوچک هم جرم یکی دارای بار q_1 و دیگری دارای بار q_2 را به انتهای دو نیخ با طولهای مساوی بسته و انتهای دیگر نیخها را از یک نقطه می آویزیم. زاویه انحراف دو گله که از وضعیت تعادل را که به ترتیب α و β می گیریم چه رابطه ای دارند؟
- (۱) $\alpha > \beta > \alpha$ (۲) $\beta = 2\tan \alpha$ (۳) $\tan \beta = 2\tan \alpha$ (۴) $2\alpha > \beta$

-۱۰۸ پتانسیل الکتریکی در هر نقطه عبارت است از:

- (۱) انرژی لازم برای جابجایی ۱ کیلوگرم از هر جسم تا ارتفاع ۱ متری.
 (۲) نیروی وارد بر واحد بار مثبت در آن نقطه.
 (۳) کار لازم برای جابجایی ۱ کولن بار در فاصله ۱ متر.
 (۴) کار لازم برای انتقال واحد بار مثبت از مبدأ پتانسیل به آن نقطه.

- ۱۰۹ اگر فاصله صفحات خازنی را نصف و اختلاف پتانسیل بین دو صفحه خازن را دو برابر کنیم بار ذخیره شده در خازن چند برابر می شود؟
- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

-۱۱۰ در شکل مقابل $C_1 = 2\mu F$ و $C_2 = 3\mu F$ مطابق شکل به هم متصل اند. اگر اختلاف پتانسیل دو سر خازن C_1 برابر 200 ولت باشد، اختلاف پتانسیل دو سر مدار چند ولت است؟

- (۱) ۴۵۰ (۲) ۵۰۰ (۳) ۶۰۰ (۴) ۱۰۰۰

- ۱۱۱ بار الکتریکی $5\text{ }\mu C$ میکروکولنی را در چند سانتیمتری از بار $4\text{ }\mu C$ میکروکولنی قرار دهیم تا بر آن نیروی $18\text{ }N$ نیوتنی وارد کند؟
- (۱) ۱ (۲) $\frac{3}{2}\text{ cm}$ (۳) 9 cm (۴) 10 cm

-۱۱۲ جهت میدان الکتریکی در هر نقطه در جهت موجود در آن نقطه است.

- (۱) میدان گرانش (۲) مخالف میدان مغناطیسی (۳) نیروی وارد بر بار مثبت آزمون

-۱۱۳ خازن مشابه داریم. برای بدست آوردن کوچکترین ظرفیت، این خازنها را چگونه به هم بیندیم؟

- (۱) به طور متواالی (۲) به طور موازی (۳) در پنج ردیف دوتایی

- ۱۱۴ اگر ظرفیت خازن و اختلاف پتانسیل بین دو سر آن هر کدام دو برابر شود، بار الکتریکی خازن چند برابر می شود؟
- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) 2 (۳) 4 (۴) 4

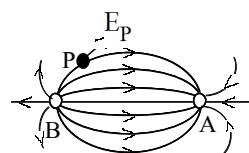
-۱۱۵ بار الکتریکی مثبت q در میدان الکتریکی یکنواخت حرکت داده می شود در کدام حرکت، انرژی پتانسیل الکتریکی بر

- (۱) افزایش می یابد؟ (۲) در جهت میدان (۳) در خلاف جهت میدان (۴) درجهتی که با خطوط میدان زاویه 45° بسازد

-۱۱۶ از سیمی که دو سر آن به اختلاف پتانسیل 200 ولت متصل است، چند کولن بار الکتریکی شارش کند تا انرژی

- (۱) مصرف شده 2 kJ باشد؟ (۲) 200 (۳) 400 (۴) 10 (۱) $0/1$

- ۱۱۷ در شکل مقابل بار الکتریکی موجود در نقاط A و B به ترتیب از راست به چپ چگونه است؟
- (۱) مثبت - منفی (۲) مثبت - مثبت (۳) منفی - منفی (۴) منفی - مثبت

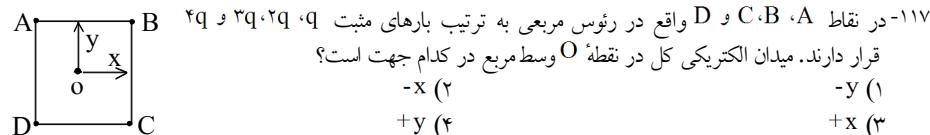

-۱۱۸ بار الکتریکی نقطه ای یک میکروکولنی، در فاصله 3 متری بار همنام نقطه ای چهار میکروکولنی، قرار دارد میدان الکتریکی روی پاره خط واصل دو بار الکتریکی و در نقطه ای به فاصله 2 متر از بار بزرگتر چند نیوتون بر کولن است؟

- (۱) صفر (۲) 4500 (۳) 9000 (۴) 18000

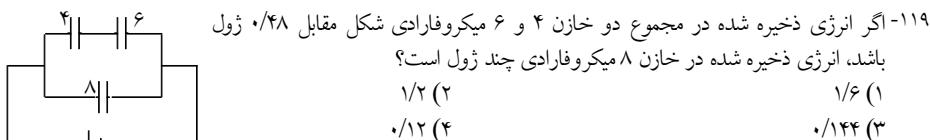
-۱۱۹ اگر اختلاف پتانسیل بین دو صفحه رسانایی موافق با هم، 200 ولت و فاصله بین آن دو صفحه 4 میلیمتر باشد، شلت میدان الکتریکی بین آن دو صفحه، چند نیوتون بر کولن است؟

- (۱) 50000 (۲) 5000 (۳) 500 (۴) 50

۱۱۸ فاصله صفحات و همچنین سطح صفحات خازنی را برابر می‌کنیم، ظرفیت خازن چند برابر می‌شود؟

(۱) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) 1 (۴) 9

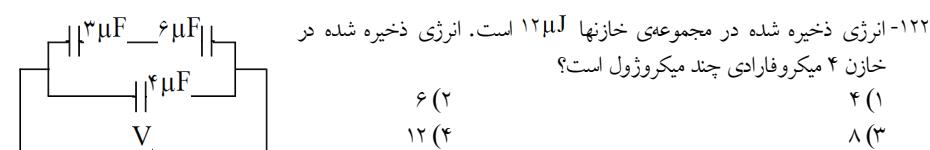

۱۲۰ شکل مقابل خطوط میدان الکتریکی را در قسمتی از فضا نشان می‌دهد. در مقایسه میدان و پتانسیل الکتریکی نقاط A و B، کدام رابطه درست است؟

$V_B > V_A$ و $E_B > E_A$ (۱) $V_B > V_A$ و $E_B < E_A$ (۲) $V_B < V_A$ و $E_B > E_A$ (۳) $V_B < V_A$ و $E_B < E_A$ (۴)

۱۲۱ میدان الکتریکی حاصل از بار الکتریکی نقطه‌ای $20\text{ }\mu\text{C}$ در فاصله یک متری آن، چند نیوتون بر کولن است؟

(۱) $1/8 \times 10^3$ (۲) 2×10^6 (۳) $1/8 \times 10^4$ (۴) 2×10^3

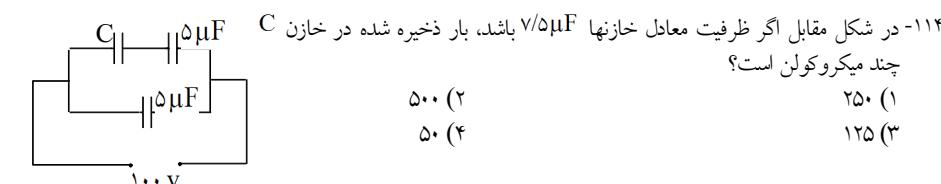
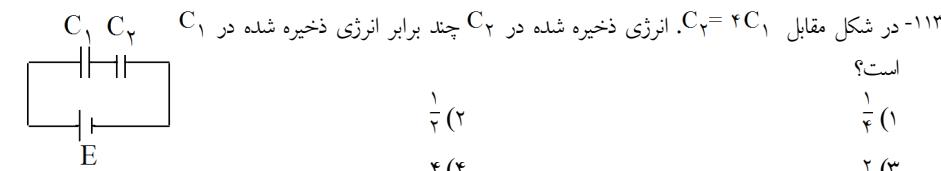
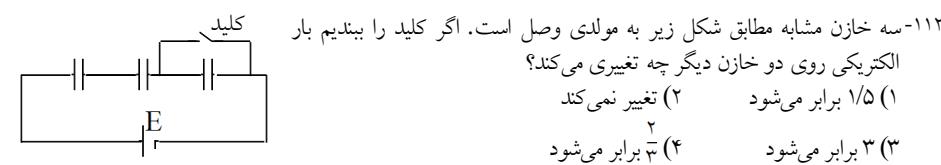
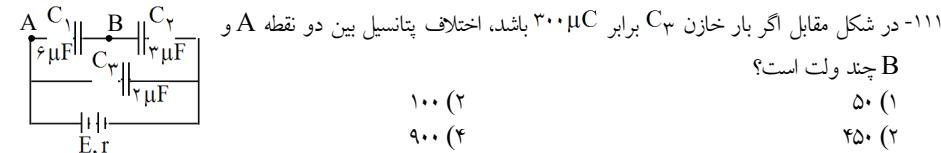
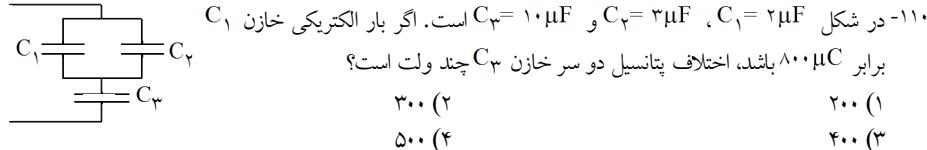

۱۲۳ شکل مقابل، میدان الکتریکی حاصل از بارهای q_1 و q_2 را در نقطه P نشان می‌دهد. علامت بارهای q_1 و q_2 چیست؟

(۱) هر دو مثبت (۲) هر دو منفی (۳) q_1 منفی و q_2 مثبت

۱۲۴ روی ذرهای به جرم g، بار الکتریکی q قرار داده‌یم. وقتی این ذره در میدان الکتریکی یکنواخت 500 V/m قرار می‌گیرد. اندازه نیروی وارد بر آن از طرف میدان الکتریکی، برابر با وزن آن می‌شود. بار q چند کولن است؟ ($g = 10\text{ N/kg}$)

(۱) 5×10^{-5} (۲) 2×10^{-5} (۳) 5×10^{-2} (۴) 2×10^{-2}

۱۱۵ میدان الکتریکی حاصل از بار q در فاصله 25 سانتی‌متری آن برابر 200 N/C است. اگر 25 سانتی‌متر دیگر از بار q دور شویم، میدان الکتریکی چند نیوتون بر کولن می‌شود؟

(۱) 20 (۲) 40 (۳) 50 (۴) 100

۱۱۶ مطابق شکل اگر در میدان الکتریکی E بار آزمون را از A به B حرکت دهیم، انرژی پتانسیل آن چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) افزایش می‌یابد. (۲) کاهش می‌یابد. (۳) پیوسته صفر باقی می‌ماند. (۴) ثابت می‌ماند.

۱۲۵

۲(۱)

۴(۲)

۶(۳)

در شکل مقابل، ظرفیت معادل خازنها $10\ \mu\text{F}$ است. ظرفیت خازن C چند میکروفاراد است؟

در شکل مقابل میدان الکتریکی یکنواخت $E = 3000\ \text{N/C}$ و فاصله $AB = 2\ \text{cm}$ است. اگر پتانسیل نقاط A و B را به ترتیب با V_A و V_B نشان دهیم، $V_A - V_B$ چند ولت است؟

۶۰۰۰(۲)

۶۰(۴)

-۶۰۰۰(۱)

-۶۰(۳)

-۶۰(۲)

دو خازن C_1 و C_2 را به ترتیب با اختلاف پتانسیل های 200V و 100V پر می کنیم و سپس آنها را از مولد جدا کرده و صفحه های همان آنها را به هم متصل می کنیم. در این صورت اختلاف پتانسیل دو سر آنها 150V می شود. نسبت $\frac{C_1}{C_2}$ کدام است؟

۱(۴)

۰/۲(۳)

۲(۲)

۵(۱)

در شکل مقابل، دی الکتریک را از بین صفحات خازن C_1 بر می داریم. V_1 و V_2 به ترتیب چگونه تغییر می کنند؟

- (۱) افزایش - افزایش
- (۲) کاهش - کاهش
- (۳) کاهش - افزایش
- (۴) افزایش - افزایش

۰/۲(۳)

۲(۲)

۵(۱)

۱(۴)

۰/۲(۳)

۲(۲)

۵(۱)

۱(۴)

۰/۲(۳)

۲(۲)

۵(۱)

۰/۵(۴)

۲× ۱۰^{-۵}(۳)

۰/۵(۲)

۰/۵(۱)

۱(۳)

۰/۴(۱)

۲/۵(۴)

۰/۴(۲)

۰/۵(۱)

۱(۳)

دو بار نقطه ای و مثبت q و $-q$ به فاصله d از یکدیگر قرار دارند. در چه فاصله ای از بار q میدان الکتریکی حاصل از این دو بار صفر است؟

- (۱) $\frac{d}{4}$
- (۲) $\frac{2d}{3}$
- (۳) $\frac{d}{3}$
- (۴) $\frac{d}{2}$

۰/۲(۳)

۲(۲)

۵(۱)

۱(۴)

۰/۲(۳)

۲(۲)

۵(۱)

۰/۵(۴)

۲× ۱۰^{-۵}(۳)

۰/۵(۲)

۰/۵(۱)

۱(۳)

۰/۴(۱)

۲/۵(۴)

۰/۴(۲)

۰/۵(۱)

۱(۳)

۱۳۰- اختلاف پتانسیل بین دو نقطه مقدار ثابت 400V است. با صرف 400J انرژی، چند کولن الکتریستیه را می توان از یکی از آن نقاط به دیگری منتقل کرد؟

- (۱) $0/2(4)$
- (۲) $2\times 10^{-5}(3)$
- (۳) $5\times 10^{-5}(4)$
- (۴) $0/5(2)$

۰/۵(۱)

۱(۳)

۰/۴(۱)

۲/۵(۴)

۰/۴(۲)

۱(۳)

۰/۵(۱)

۱(۳)

۰/۴(۱)

۲/۵(۴)

۰/۴(۲)

۱(۳)

۱۳۱- در شکل مقابل ظرفیت معادل مجموعه $4\ \mu\text{F}$ است. ظرفیت هر خازن چند میکروفاراد است؟

- (۱) $0/4(1)$
- (۲) $2/5(4)$
- (۳) $1(3)$

۰/۴(۱)

۱(۳)

۰/۴(۱)

۲/۵(۴)

۰/۴(۲)

۱(۳)

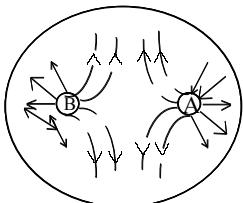
۰/۴(۱)

۲/۵(۴)

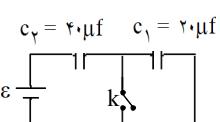
۰/۴(۲)

۱(۳)

۱۲۲- در شکل مقابل میدان الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی نقطه ای نشان داده شده است. نوع بار الکتریکی A و B (به ترتیب از راست به چپ) کدام است؟

- (۱) منفی - مثبت
- (۲) مثبت - مثبت
- (۳) منفی - منفی

۱۲۳- در شکل مقابل وقتی کلید باز است اختلاف پتانسیل خازن C_1 برابر 10 ولت است اگر کلید را بیندیم اختلاف پتانسیل دو سر C_2 چند ولت می شود؟

- (۱) صفر
- (۲) 15
- (۳) 20

۱۲۴- در شکل مقابل بارهای الکتریکی همانم و هم اندازه در فضای اطراف خود میدان الکتریکی ایجاد کرده اند تغییرات این میدان در روی خط d (ععود منصف پاره خط واصل دوبار) از فاصله خیلی دور تا نقطه H (وسط دو بار الکتریکی) چگونه است؟

- (۱) پیوسته کاهش
- (۲) پیوسته افزایش
- (۳) کاهش - افزایش
- (۴) افزایش - کاهش

۱۲۵- در مدار شکل مقابل بار ذخیره شده در خازن چند میکروکولن است؟

- (۱) 10
- (۲) 120
- (۳) 100

۱۲۶- میدان الکتریکی حاصل از بارهای الکتریکی q_1 و q_2 در نقطه M روی خط واصل بارها، مطابق شکل مقابل است. نوع بار الکتریکی آنها به ترتیب کدامند؟

- (۱) منفی - منفی
- (۲) منفی - مثبت
- (۳) مثبت - مثبت
- (۴) بسته به شرایط هر کدام از گزینه های دیگر می تواند درست باشد.

۱۲۷- سه خازن با ظرفیت های $C_1 = 1\ \mu\text{F}$ و $C_2 = 2\ \mu\text{F}$ و $C_3 = 3\ \mu\text{F}$ مطابق شکل مقابل بسته شده اند. بار الکتریکی خازن C_2 چند میکروکولن است؟

- (۱) 6
- (۲) 10
- (۳) 8

۱۲۸- در شکل مقابل ظرفیت معادل مجموعه $4\ \mu\text{F}$ است. ظرفیت هر خازن چند میکروفاراد است؟

- (۱) $0/4(1)$
- (۲) $2/5(4)$
- (۳) $1(3)$

۱۲۹- دو بار نقطه ای و مثبت q و $-q$ به فاصله d از یکدیگر قرار دارند. در چه فاصله ای از بار q میدان الکتریکی حاصل از این دو بار صفر است؟

- (۱) $\frac{d}{4}$
- (۲) $\frac{2d}{3}$
- (۳) $\frac{d}{3}$
- (۴) $\frac{d}{2}$

۱۴۴- خازنی با ظرفیت C_1 با اختلاف پتانسیل الکتریکی V_1 پر شده است. آن را از منبع جدا کرده و به دو سر خازن خالی با C_2

ظرفیت C_2 می بندیم. تاریخین به تعامل خازن C_1 نصف انرژی خود را از دست می دهد. نسبت $\frac{C_1}{C_2}$ کدام است؟

$$\sqrt{2} + 1 \quad (4)$$

$$\sqrt{2} - 1 \quad (3)$$

$$2(2)$$

$$1(1)$$

۱۴۵- اگر در یک رأس مرتعی بار q_1 قرار گیرد، میدان الکتریکی حاصل از آن در مرکز مرتع E است. حال اگر در چهار رأس همان مرتع بارهای الکتریکی مطابق شکل قرار گیرند، اندازه میدان الکتریکی در مرکز آن چند E می شود؟

$$(1) \sqrt{2} \quad (2) 2\sqrt{2} \quad (3) 3\sqrt{2} \quad (4)$$

۱۴۶- بین دو صفحه خازن مسطوحی هوا است و دو سر آن به یک اختلاف پتانسیل الکتریکی ثابتی وصل است. اگر با ثابت ماندن فاصله ای بین صفحات یک تیغه شیشه ای بین آن صفحات قرار دهیم، بار الکتریکی خازن چگونه تغییر می کند؟

- (1) ثابت می ماند.
- (2) کاهش می یابد.
- (3) افزایش می یابد.
- (4) بسته به ضخامت شیشه ممکن است افزایش یا کاهش یابد.

۱۴۷- بار الکتریکی $8 \mu C$ میکروکولنی از فاصله r بر بار $2 \mu C$ میکروکولنی نیروی F وارد می کند، بار $2 \mu C$ میکروکولنی از چه فاصله ای بر بار $8 \mu C$ میکروکولنی نیروی بماناره $2F$ را وارد می کند؟

$$(1) \frac{\sqrt{2}}{2}r \quad (2) \frac{1}{2}r \quad (3) \frac{1}{2}\sqrt{2}r \quad (4) r$$

۱۴۸- دو خازن $30 \mu F$ میکروفارادی و $60 \mu F$ میکروفارادی را با هم به طور متواالی بسته و دو سر مجموعه را به یک منبع ولتاژ ثابت وصل می کنیم. در این مدار انرژی خازن $60 \mu F$ میکروفارادی چند برابر انرژی خازن دیگر است؟

$$(1) \frac{\sqrt{2}}{2} \quad (2) \frac{1}{2} \quad (3) \frac{1}{2}\sqrt{2} \quad (4) \frac{1}{2}$$

۱۴۹- اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه 500 ولت است. با صرف چند زول انرژی، بار الکتریکی $8 \times 10^{-4} \mu C$ میکروکولنی بین

$$(1) 4 \times 10^{-3} \quad (2) 8 \times 10^{-3} \quad (3) 4 \times 10^{-4} \quad (4) 8 \times 10^{-4}$$

۱۳۸- میدان الکتریکی در فاصله 20 سانتی متری از بار q برابر $\frac{N}{C}$ است. چند سانتی متر دیگر از بار فوق دور شویم تا

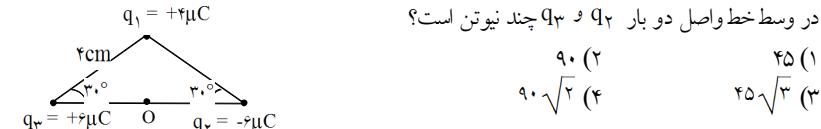
$$\text{میدان الکتریکی برابر } \frac{N}{C} \text{ شود؟}$$

$$(1) 10 \quad (2) 20 \quad (3) 40 \quad (4) 20$$

۱۳۹- خازن مسطوحی را پس از پرسیدن، از باتری جدا می کنیم. اگر بدون اتصال صفحات آن، دو صفحه را از هم دور کنیم، ظرفیت و اختلاف پتانسیل بین دو صفحه به ترتیب (از راست به چپ) چگونه تغییر می کند؟

- (1) افزایش-افزایش
- (2) کاهش-کاهش
- (3) کاهش-افزایش
- (4) افزایش-کاهش

۱۴۰- سه بار نقطه ای مطابق شکل در سه رأس یک مثلث ثابت شده اند. نیروی وارد بر بار $C = 14 \mu C$ واقع در نقطه O

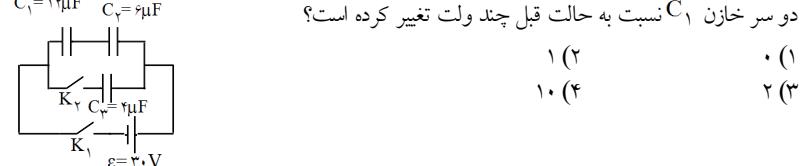
$$(1) 45^\circ \quad (2) 90^\circ \quad (3) 45^\circ \quad (4) 90^\circ$$

۱۴۱- خازن C_1 به اختلاف پتانسیل $V = 100 \mu V$ و خازن $F = 6 \mu F$ به اختلاف پتانسیل $V = 400 \mu V$ متصل اند. این دو خازن پس

از پرسیدن از مولد جدا، و صفحه های همنام آنها به هم وصل می شوند. پس از اتصال اختلاف پتانسیل دو سر مجموعه به $V = 280 \mu V$ می رسد. ظرفیت خازن C_1 چند میکروفاراد است؟

$$(1) 10/73 \quad (2) 2(3) \quad (3) 4(2) \quad (4) 5/22$$

۱۴۲- در مدار زیر، ابتدا کلید K_1 بسته و کلید K_2 باز است. اگر پس از تعادل کلید K_2 بسته شود اختلاف پتانسیل نهایی دو سر خازن C_1 نسبت به حالت قبل چند ولت تغییر کرده است؟

۱۴۳- روی دایره ای به شعاع 1 متر سه نقطه به فاصله های مساوی از یکدیگر قرار دارند، دو بار الکتریکی نقطه ای میکروکولنی هر کدام در یکی از آن نقاط قرار دارند. میدان الکتریکی حاصل از آن دو ذره در نقطه سوم چند نیوتون بر کولن است؟

$$(1) 10 \quad (2) 10/4 \quad (3) 1000 \sqrt{3} \quad (4) 1500$$

$$(1) 1500 \sqrt{3} \quad (2) 3000 \quad (3) 1500 \sqrt{3} \quad (4) 3000$$

۱۵۵- دو سر یک خازن بدون بار به ظرفیت C_1 را به دوسر یک خازن به ظرفیت $C_2 = \frac{1}{2}C_1$ وصل می‌کنیم. انرژی خازن می‌شود؟

$$\frac{4}{9}(4)$$

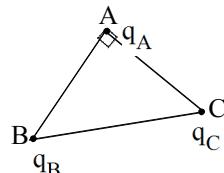
بعد از تعادل الکتریکی در مقایسه با حالت اولیه چند برابر می‌شود؟

$$\frac{1}{9}(3)$$

$$\frac{2}{9}(2)$$

$$\frac{1}{3}(1)$$

۱۵۶- در شکل رویه‌رو مثلث متساوی‌الساقین قائم‌الزاویه است و بارهای q_A و q_B و q_C به ترتیب q و $\sqrt{3}q$ و q -

است. زاویه‌ای که برآید نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_A با امتداد پاره خط BA می‌سازد، چند درجه است؟

$$45(2)$$

$$60(4)$$

$$53(3)$$

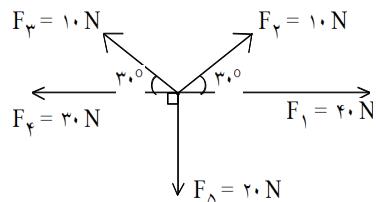
۱۵۷- دو خازن $C_2 = 3\mu F$ ، $C_1 = 3\mu F$ را به یکدیگر وصل می‌کنیم و ولتاژ V_{100} را به دو سر مجموعه آنها می‌بنیم. اگر

انرژی ذخیره شده در مجموعه خازن‌ها برابر 25 میلی ژول شود، ظرفیت C_2 چند میکروفاراد است؟

$$8(4)$$

$$6(3)$$

$$2(1)$$

۱۵۸- در شکل رویه‌رو، برآیند نیروها چند نیوتون است؟

$$15(1)$$

$$10(2)$$

$$5\sqrt{2}(3)$$

$$10\sqrt{2}(4)$$

۱۵۹- دو قطر عمود بر هم AB و CD از یک دایره‌ی افقی در نظر گرفته و چهار بار الکتریکی نقطه‌ای مشابه در نقاط A و B و C و D قرار می‌دهیم. اگر میدان الکتریکی هر یک از بارها در نقطه‌ی O' (در شکل نشان داده شده است) برابر

$10^4 N/C$ باشد، برآیند میدان الکتریکی حاصل در نقطه‌ی O چند نیوتون بر کولن است؟

$$(Cos 37^\circ = 0.8)$$

($10^4 N/C$)

(8×10^4)

($6/4 \times 10^4$)

(2×10^5)

($1/6 \times 10^5$)

($10^{-4} J$)

($10^{-5} J$)

($10^{-6} J$)

($10^{-7} J$)

($10^{-8} J$)

($10^{-9} J$)

($10^{-10} J$)

($10^{-11} J$)

($10^{-12} J$)

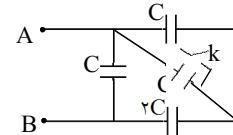
($10^{-13} J$)

($10^{-14} J$)

($10^{-15} J$)

($10^{-16} J$)

۱۵۰- در شکل مقابل اگر کلید را بیندیم ظرفیت معادل بین دو نقطه‌ی A و B، نسبت به حالتی که کلید باز است چند برابر می‌شود؟

$$\frac{1}{3}(2)$$

$$3(1)$$

$$\frac{5}{6}(4)$$

$$\frac{3}{2}(3)$$

۱۵۱- خازنی به ظرفیت C_1 را با ولتاژ V_1 و خازن دیگری با ظرفیت C_2 را با ولتاژ V_2 شارژ کردیم. سپس آنها را لز منع جدا کرده و دو سر مشابه (همنام) را به هم وصل می‌کنیم. در این حالت اختلاف پتانسیل دو سر هر خازن برابر با کدام است؟

$$\frac{C_1 V_1 + C_2 V_2}{C_1 + C_2} (4) \quad \frac{C_1 V_1 + C_2 V_2}{2(C_1 + C_2)} (3) \quad \frac{V_1 + V_2}{2} (2) \quad |V_1 - V_2| (1)$$

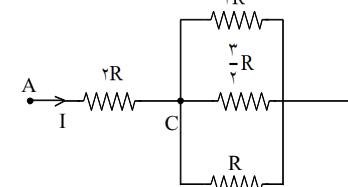
۱۵۲- در شکل رویه‌رو توان مصرفی مقاومت R چند برابر توان مصرفی مقاومت $3R$ است؟

$$6(1)$$

$$24(2)$$

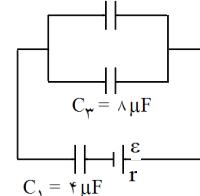
$$\frac{1}{6}(3)$$

$$\frac{1}{24}(4)$$

۱۵۳- در شکل رویه‌رو بار ذخیره شده در خازن $C_1 = 3\mu F$ برابر است. نیروی محرکه مولد چند ولت است؟

$$C_2 = 4\mu F$$

$$7/5(1)$$

$$10(2)$$

$$15(3)$$

$$20(4)$$

۱۵۴- بار الکتریکی $q = -2\mu C$ از نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $V_1 = -40 V$ تا نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $V_2 = -10 V$ جابه‌جا می‌شود. انرژی پتانسیل بار چند ژول و چگونه تغییر می‌کند؟

$$10^{-4} J$$

$$10^{-5} J$$

$$10^{-6} J$$

$$10^{-7} J$$

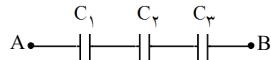
افزایش می‌یابد.

کاهش می‌یابد.

افزایش می‌یابد.

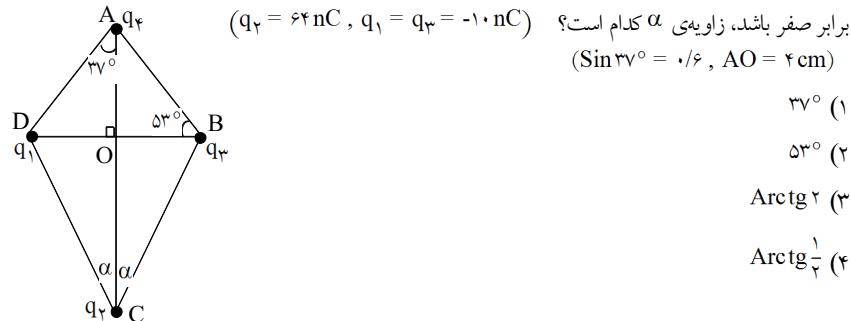
کاهش می‌یابد.

۱۶۶- در شکل مقابل، کلید باز است. اگر کلید را بیندیم، بار خازن $10 \mu\text{F}$ میکروفارادی، چند برابر می‌شود؟

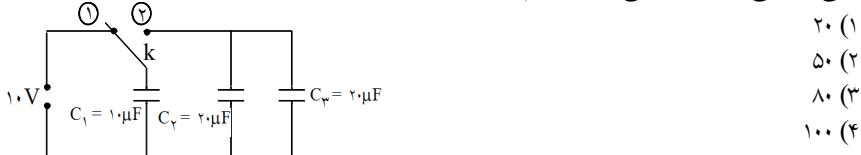
۲۴(۲)	۱۲(۱)
۳۶(۴)	۲۲(۳)

۱۶۷- چهار ذرهی باردار مطابق شکل، در یک صفحه قرار دارند. اگر نیروی الکتریکی وارد بر بار q_4 از طرف بارهای دیگر

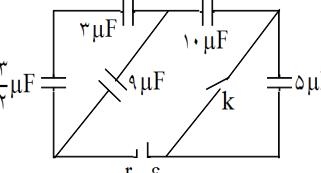

۱۶۸- در مدار رو به رو، خازنها بدون بار هستند و ابتدا کلید در وضع (۱) بسته شده و پس از شارژ خازن C_1 ، کلید را

وضع (۱) قطع نموده و به وضع (۲) می‌بینیم. پس از برقراری تعادل، بار خازن C_1 چند میکروکولن می‌شود؟

۱۶۹- در مدار مقابل، کلید باز است. اگر کلید را بیندیم، بار خازن $10 \mu\text{F}$ میکروفارادی، چند برابر می‌شود؟

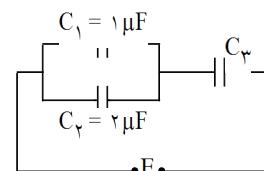
۱۷۰- اندازه‌ی برآیند دو نیروی عمود برهم 14N است. اگر نیروی بزرگ‌تر با نیروی برآیند، زاویه‌ی 30° بسازد، اندازه‌ی نیروی کوچک‌تر چند نیوتون است؟

$7\sqrt{2}$ (۱)
$4\sqrt{2}$ (۲)
$7(2)$ (۳)
$4(1)$ (۴)

۱۷۱- دو بار الکتریکی تقطه‌های برابر، در فاصله‌ی ثابتی از هم قرار دارند. و به یکدیگر نیروی F وارد می‌کنند. اگر درصد از بار الکتریکی یکی را کم کرده و همان مقدار بر دیگری اضافه کنیم. نیرویی که به هم وارد می‌کنند چند F می‌شود؟

$\frac{16}{15}$ (۱)
$\frac{15}{16}$ (۲)
$4(2)$ (۳)
$1(1)$ (۴)

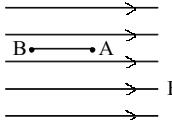
۱۷۲- در شکل مقابل انرژی ذخیره شده در خازن C_2 دو برابر انرژی ذخیره شده در خازن C_3 است. ظرفیت خازن C_3 چند میکروفاراد است؟

۱۷۳- دو بار الکتریکی هم نام $q_1 = 8\mu\text{C}$ و $q_2 = 8\mu\text{C}$ در فاصله‌ی $2r$ نیروی F بر هم وارد می‌کنند. اگر درصد از بار q_1 را برداشته به q_2 بدون تغییر فاصله‌ی بارها نیروی متقابل بین آنها 50 درصد افزایش می‌یابد. مقدار اولیه‌ی q_2 چند میکروکولن است؟

$4(4)$
$3(3)$
$2(2)$
$1(1)$

۱۷۴- بار الکتریکی $q = -4\mu\text{C}$ مطابق شکل در یک میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی $\frac{10^5}{m}$ رها می‌شود. در جابهجایی بار q از A تا B انرژی جنبشی بار، 8 میلی‌ژول افزایش می‌یابد. $V_B - V_A$ چند کیلوولت است؟

جواب ساکن - سراسری

۶- اگر n خازن متشابه به ظرفیت C_1 را در p ردیف موازی که هر ردیف شامل q عدد خازن سری است بیندیم، طوری که $C_1 \frac{p}{q} = p \times q$ باشد، ظرفیت معادل هر ردیف $\frac{q}{p}$ می شود و چون تعداد انشعابها، p است، ظرفیت معادل کل خواهد بود. یعنی $C = C_1 \frac{p}{q}$. کمترین مقدار C وقتی حاصل می شود که $p=1$ و $q=n$ باشد. پس باید خازنها را به طور سری بیندیم. در این صورت ظرفیت معادل $\frac{C}{n}$ خواهد بود. بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

۷- وقتی خازنها به طور متواالی به هم بسته شوند، بار الکتریکی آنها با هم برابر است. $V_a = V_b + V_c$ و $V_a = V_b + V_c$ که $V = C_1 V_1 + C_2 V_2$ است. اختلاف پتانسیل دو سر خازن C_1 و C_2 می باشد. مجموعه به صورت $C_{\text{کل}} = C_1 + C_2$ خواهد بود. می دانیم وارون ظرفیت معادل خازنهایی که به صورت متواالی بسته شده اند برابر است با مجموع وارون ظرفیت های آنها:

$$\frac{1}{C_{\text{کل}}} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} = \frac{1}{C} + \frac{1}{2C} = \frac{(2+1)}{2C} = \frac{3}{2C} \Rightarrow C_{\text{کل}} = \frac{2}{3}C$$

بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

۸- با توجه به رابطه $Q = CV$ که در آن Q ، بار الکتریکی خازن و C ، ظرفیت خازن و V ، اختلاف پتانسیل دو سر خازن است، خواهیم داشت: $C = \frac{Q}{V}$ بنابراین نتیجه می گیریم: $\frac{Q}{V_{\text{کل}}} = \frac{Q}{V_a + V_b}$ ولت = فاراد. پس گزینه ۳ صحیح است.

۹- بر بار q^+ دو نیرو وارد می شود که اندازه آنها $\frac{qQ}{d}$ است. نیرویی که از طرف بار Q^+ وارد می شود، دافعه است و نیرویی که از طرف بار Q^- وارد می شود، جاذبه می باشد. لذا جهت این نیروها به سمت بار Q^- بوده و برآیند آنها همان مجموعشان، یعنی $2F$ است. پس گزینه ۴ صحیح است.

۱۰- با توجه به رابطه $C = k\epsilon \frac{A}{d}$ با دور کردن صفحات خازن از یکدیگر، ظرفیت خازن کاهش می باشد. اختلاف پتانسیل دو سر خازن که همان اختلاف پتانسیل دو سر باطری است، در طی این عمل ثابت می ماند. با توجه به رابطه $CV = Q$ بار الکتریکی خازن طی این عمل کمتر می شود. بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۱۱- $F = K \frac{qq'}{r^2} \Rightarrow \begin{cases} F = K \frac{qq'}{r_1^2} \\ F = K \frac{qq'}{r_2^2} \end{cases} \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 = 16 \Rightarrow F_2 = 16F_1$

بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به رابطه نیروی الکترواستاتیکی کولنی $F = k \cdot \frac{(q_1 q_2)}{r^2}$ ، این نیرو با

افزایش فاصله دو بار (r) به صورت غیر خطی کاهش می باید. وقتی فاصله دو بار خیلی زیاد می شود (به سمت بی نهایت می کند) این نیرو به سمت صفر می کند. این خصوصیات فقط در نمودار گزینه ۱ وجود دارد.

۲- می دانیم ظرفیت معادل خازنهایی که به طور موازی بسته شده اند برابر است با مجموع ظرفیت آنها و در نتیجه مجموعه به صورت $C_{\text{کل}} = C_1 + C_2$ خواهد بود. می دانیم وارون ظرفیت معادل خازنهایی که به صورت متواالی بسته شده اند برابر است با مجموع وارون ظرفیت های آنها:

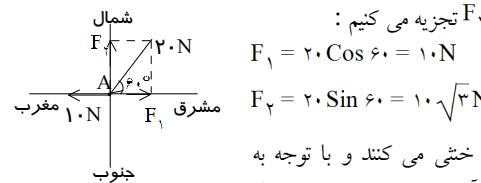
$$\frac{1}{C_{\text{کل}}} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} = \frac{1}{C} + \frac{1}{2C} = \frac{(2+1)}{2C} = \frac{3}{2C} \Rightarrow C_{\text{کل}} = \frac{2}{3}C$$

بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

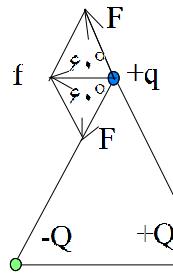
۳- صفحات موازی تشکیل دو خازن متواالی داده اند. صفحه وسط یک وجهش مربوط به خازن سمت چپ و وجهش دیگرش مربوط به خازن سمت راست می شود. در نتیجه بر وجه سمت چپ بار q^- و بر وجه سمت راست بار q^+ القایی شود. توجه کنید که صفحه شماره ۲ در هر حال از نظر بار الکتریکی کل خشی (بدون بار) است. بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نیرویی که میدان الکتریکی یکنواخت E بر بار q وارد می کند برابر با $Eq = F$ است. چون بار الکترون و پروتون برایر است، نیرویی که از طرف میدان الکتریکی یکنواخت بر آنها وارد می شود از نظر اندازه برابر خواهد بود. از آنجا که جرم پروتون بیشتر از جرم الکترون است، طبق رابطه $F = ma$ ، شتاب الکترون بیشتر خواهد بود.

۵- نیروی ۲۰ نیوتونی را به دو نیروی عمود بر هم $F_1 = 20 \cos 60^\circ = 10N$ و $F_2 = 20 \sin 60^\circ = 10\sqrt{3}N$ تجزیه می کنیم:

بنابراین در راستای مشرق-مغرب نیروها همیگر را خشی می کنند و با توجه به اینکه $F_2 = 10\sqrt{3}N > 10N$ نتیجه می گیریم برآیند نیروها در جهت شمال خواهد بود. بنابراین ذره در جهت شمال حرکت می کند. پس گزینه ۲ صحیح است.

$$16- \text{نیروی وارد بر بار } +q \text{ از طرف بار } Q \text{ دافعه و برابر } F = K \frac{qQ}{a} \text{ است. همچنین}$$

$$\text{نیروی وارد بر بار } q \text{ از طرف بار } Q \text{ جاذبه و برابر } F = K \frac{qQ}{a} \text{ خواهد بود که در}$$

آن a ، طول ضلع مثلث متساوی‌الضلع است، و بنابراین برآیند نیروهای وارد بر بار $+q$ ، برآیند این دو نیرو و مطابق شکل مقابل است. بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

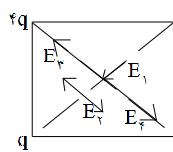
$$\text{توجه کنید که با توجه به لوزی بودن متوازی‌الاضلاع جمع نیروها، اندازه نیروی } f \text{ نیز} \\ \text{برابر } F = K \frac{qQ}{a} \text{ خواهد بود.}$$

۱۷- دو خازن را به دو صورت میتوان به هم متصل کرد. در اتصال موازی دو خازن، ظرفیت معادل برابر مجموع ظرفیت‌های دو خازن خواهد بود. ($C'' = C + C'$) که در اینصورت ظرفیت معادل مجموعه از ظرفیت‌های دو خازن بیشتر خواهد بود. بنابراین خازن‌ها به صورت موازی به هم متصل نشده‌اند. ($C'' = 2\mu F < C = 3\mu F$)

نتیجه می‌گیریم که اتصال دو خازن به صورت متواالی بوده و داریم:

$$\frac{1}{C''} = \frac{1}{C} + \frac{1}{C'} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{3} + \frac{1}{C'} \Rightarrow \frac{1}{C'} = \frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{1}{6} \Rightarrow C' = 6\mu F$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

-۱۸- E_1 : میدان حاصل از بار q در مرکز مربع

E_2 : میدان حاصل از بار $2q$ در مرکز مربع

E_3 : میدان حاصل از بار $3q$ در مرکز مربع

E_4 : میدان حاصل از بار $4q$ در مرکز مربع

a : نصف قطر مربع

$$\begin{array}{c} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \quad E = k \frac{Q}{r} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} E_1 = K \frac{q}{a^2} \quad \text{و} \quad E_2 = K \frac{2q}{a^2} = 2E_1 \\ E_3 = K \frac{3q}{a^2} = 3E_1 \quad \text{و} \quad E_4 = K \frac{4q}{a^2} = 4E_1 \end{array} \right.$$

$$E = \sqrt{E_1^2 + E_2^2} = \sqrt{5} E_1$$

با توجه به اینکه اقطار مربع برهمنمودند، داریم:

بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

۱۹- در خازنهایی که به صورت متواالی (سری) به هم بسته می‌شوند بار الکتریکی یکسان است لذا بار خازن $3\mu F$

نیز $3\mu F$ میکرو کولن خواهد بود.

بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

-۱۲- با توجه به رابطه $C = ke \cdot \frac{A}{d}$ ، با افزایش فاصله صفحات خازن (d)، ظرفیت خازن (C)، کاهش می‌یابد. صفحات

خازن به دو سر یک باطری متصل شده است، پس اختلاف پتانسیل دو سر خازن تغییر نخواهد کرد. بنابراین:

۱- با توجه به رابطه $CV = q$ ، بار صفحات خازن کاهش می‌یابد

۲- با توجه به رابطه $W = \frac{1}{2} CV^2$ ، انرژی ذخیره شده در خازن کاهش می‌یابد

با توجه به مطالب فوق، تنها گزینه ۳ صحیح درست، گزینه ۲ می‌باشد.

$$\left. \begin{array}{l} F = k \frac{q \times q}{d^2} \\ \frac{F}{2} = k \frac{q \times q}{x^2} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{F}{\frac{F}{2}} = \frac{\left(\frac{1}{d}\right)}{\left(\frac{1}{x}\right)} \Rightarrow 2 = \left(\frac{x}{d}\right)^2 \Rightarrow \frac{x}{d} = \sqrt{2} \Rightarrow x = d\sqrt{2}$$

بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} C_1 = ke \cdot \frac{A}{d} \\ C_2 = ke \cdot \frac{A}{\sqrt{d}} \end{array} \right\} \Rightarrow C_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} C_1$$

از آنجا که خازن را از مولد جدا کرده‌ایم، با تغییر دادن فاصله بین صفحات، بار خازن تغییر نمی‌کند:

$$Q_2 = Q_1$$

$$W_2 = \frac{1}{2} \times \frac{Q_2^2}{C_2} = \frac{1}{2} \times \frac{Q_1^2}{\frac{1}{\sqrt{2}} C_1} = \sqrt{2} \left(\frac{1}{2} \times \frac{Q_1^2}{C_1} \right) \Rightarrow W_2 = \sqrt{2} W_1$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{array}{c} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \quad C_1 \quad C_2 \quad C_3$$

$$C_1 = C_3 = C, \quad C_2 = C + C = 2C$$

$$\frac{1}{C'} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} \Rightarrow \frac{1}{0.4} = \frac{1}{C} + \frac{1}{2C} + \frac{1}{C} = \frac{2+1+2}{2C} \Rightarrow \frac{1}{0.4} = \frac{5}{2C} \Rightarrow C = 1\mu F$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۲۵- انرژی ذخیره شده در خازنی به ظرفیت C که بار q در آن ذخیره شده است برابر است با: $W = \frac{q^2}{2C}$ چون خازنها
بطور متوالی بسته شده اند لذا $q_1 = q_2$ و داریم:

$$\frac{W_1}{W_2} = \frac{\frac{q_1^2}{2C_1}}{\frac{q_2^2}{2C_2}} = \frac{C_2}{C_1} = \frac{4}{1} = 4$$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۲۶- در حالت اول خازن معادل برابر $C_1' = \frac{C \cdot C}{C + C} = \frac{C}{2}$ و در حالت دوم خازن معادل برابر $C_2' = C + C = 2C$ خواهد بود. انرژی ذخیره شده در یک خازن با ظرفیت C که دارای اختلاف پتانسیل V در دو سرش باشد برابر با $W = \frac{CV^2}{2}$ خواهد بود. با توجه به اینکه اختلاف پتانسیل در دو حالت برابر است، داریم:

$$\frac{W_1}{W_2} = \frac{C_1' V^2}{C_2' V^2} = \frac{\frac{C}{2}}{\frac{2C}{4}} = \frac{1}{4}$$

بنابر این گزینه ۱ صحیح است.

۲۷- چون دو بار همنام هستند، شدت میدان الکتریکی در نقطه ای بین دو بار Δq می‌تواند صفر باشد.

$$E_A = 0 \Rightarrow E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{kq}{x^2} = \frac{(k \cdot 4q)}{(d-x)^2} \Rightarrow \begin{cases} 2x = d - x \Rightarrow x = \frac{d}{3} \\ 2x = x - d \Rightarrow x = -d \end{cases}$$

بنابر این گزینه ۴ صحیح است.

۲۸- انرژی ذخیره شده در خازن از رابطه $W = \frac{1}{2}CV^2$ بدست می‌آید.

$$\frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times 10^{-6} V^2 \Rightarrow V^2 = 10^6 \Rightarrow V = 10^3 V$$

بنابر این گزینه ۳ صحیح است.

۲۰- با توجه به شکل معلوم می‌شود که میدان الکتریکی حاصل از هر یک از بارها باید بصورت مقابل باشد تا برآیند آنها برابر E شود. چون راستای E با راستای ضلعی از مثلث که q_1 و q_2 بر آن واقع هستند موازی است لذا متوازی الاضلاعی که روی دو بار E_1 و E_2 ساخته شده لوزی می‌باشد. پس اندازه E_1 و E_2 با هم برابر است. و چون فاصله نقطه A از دو بار q_1 و q_2 یکسان است لذا باید اندازه بارها یکسان باشد. با توجه به شکل نیز می‌توان دریافت که بار q_1 مثبت و بار q_2 منفی است. لذا گزینه ۱ جواب صحیح است.

۲۱- ظرفیت معادل دو خازن ۳ و ۵ میکروفارادی برابر است با: $C' = 3 + 5 = 8 \mu F$
ظرفیت معادل خازن C' و خازن ۸ میکرو فاراد برابر است با: $\frac{1}{C''} = \frac{1}{C'} + \frac{1}{8} = \frac{1}{8} + \frac{1}{8} \Rightarrow C'' = 4 \mu F$
بنابر این ظرفیت معادل کل برابر است با: $C = C'' + C_1 = 4 + 4 = 8 \mu F$
پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

۲۲- با توجه به رابطه $C = \frac{\epsilon \cdot kA}{d}$ با نصف کردن فاصله بین صفحات خازن (d) ظرفیت خازن دو برابر خواهد شد. همچنین چون خازن همچنان به باتری متصل است لذا اختلاف پتانسیل بین دو صفحه خازن ثابت می‌ماند و با توجه به رابطه $q = CV$ و ثابت بودن V و دو برابر شدن C نتیجه می‌شود که بار خازن (q) دو برابر خواهد شد و گزینه ۴ جواب صحیح است.

۲۳- نیروی وارد بر بار q از طرف میدان الکتریکی به شدت E برابر است با: $F = Eq$
 $F = 10^4 \times 10^{-5} = 10^{-1} N$

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۲۴- وقتی دو کره را به یکدیگر متصل می‌کنیم ابتدا دارای پتانسیل الکتریکی متفاوت هستند و این اختلاف پتانسیل باعث حرکت بارها از مکانی که دارای پتانسیل بیشتر است به محلی که دارای پتانسیل کمتر است می‌گردد و این حرکت بارها تا وقتی که پتانسیل دو کره برابر گردد ادامه می‌یابد لذا در پایان کار دو کره دارای پتانسیل یکسان ولی دارای بارهای الکتریکی متفاوت هستند. بنابر این گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

توجه شود که در ابتدای کار فقط یکی از دو کره دارای بار الکتریکی است و چون پتانسیل الکتریکی متناسب با بار الکتریکی است لذا یکی از کره ها دارای پتانسیل الکتریکی است و دیگری دارای پتانسیل الکتریکی صفر است.

-۳۴- شدت میدان حاصل از چند بار که در یک راستا قرار دارند برابر جمع جبری شدت میدان الکتریکی حاصل از هر بار است. بنابراین در حالت اول داریم:

$$\vec{E}_1 = \frac{Kq_A}{x^2} + \frac{Kq_B}{x^2}$$

و در حالت دوم :

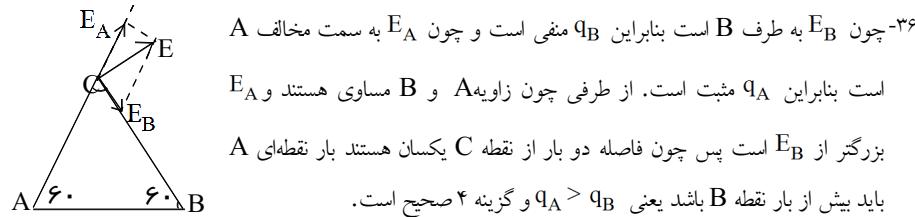
$$\vec{E}_1 = \frac{Kq_A}{x^2}$$

$$\frac{Kq_A}{x^2} + \frac{Kq_B}{x^2} = -\frac{Kq_A}{x^2} \Rightarrow q_A + q_B = -q_A \Rightarrow q_B = -2q_A$$

بنابراین :

با توجه به رابطه فوق q_A, q_B هم علامت نیستند و گزینه ۲ صحیح است.

-۳۵- بین دو صفحه موازی که دارای بارهای غیر همنام هستند میدان الکتریکی یکنواخت است بنابراین شدت میدان الکتریکی در تمامی نقاط بین دو صفحه یکسان است و گزینه ۱ صحیح است.

-۳۷- بار الکتریکی همواره از جایی که دارای پتانسیل بیشتر است به جایی که دارای پتانسیل کمتر است حرکت می‌کند. بنابراین اگر روی این جسم رسانا، اختلاف پتانسیل میان دو نقطه‌ای وجود داشته باشد، حرکت بارها از نقطه‌ای که دارای پتانسیل بیشتر است به نقطه‌ای که دارای پتانسیل کمتر است شروع می‌شود و این حرکت بارها اختلاف پتانسیل بین دو نقطه را از بین می‌برد و در نهایت تمامی نقاط روی رسانا دارای پتانسیل یکسان خواهد بود و حرکت بارها متوقف می‌شود. لذا گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۳۸- جهت جریان الکتریکی همواره از پتانسیل بیشتر به پتانسیل کمتر است و چون جهت جریان از جسم ۱ به جسم ۲ بوده پس جسم یک دارای پتانسیل بیشتری نسبت به جسم ۲ است و گزینه ۴ صحیح است.

$$E = \frac{V}{d}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. می‌دانیم

ذره میان صفحات در حال تعادل است، پس برآیند نیروهای وارد بر آن (نیروی وزن و نیروی وارد از طرف میدان) باید صفر باشد:

$$mg = E \cdot q \Rightarrow mg = \frac{v}{d} \cdot q \Rightarrow v = \frac{mgd}{q} = \frac{(16 \times 10^{-15} \times 10 \times 10^{-2})}{(16 \times 10^{-19})} = 10^4 v$$

$$C' = \frac{C_1 C_2}{C_1 + C_2} = \frac{1 \times 2}{1 + 2} = \frac{2}{3}$$

-۳۹- C_1 و C_2 بطور سری بهم بسته شده‌اند:

این خازن C' با خازن C_3 موازی است. بنابراین ظرفیت معادل کل برابر است با:

$$C = C' + C_3 = \frac{2}{3} + 3 = \frac{11}{3} \mu F$$

گزینه ۲ صحیح است.

-۴۰- نیروی وارد بر یک بار q از طرف میدان E برابر $F = E \cdot q$ است. بار الکترون و پروتون برابر است ولی بار ذره آلفا (α هسته اتم هلیم) دو بار الکترون و پروتون است، بنابراین نیروی وارد بر ذره آلفا دو برابر نیروی وارد بر الکترون و پروتون است و گزینه ۳ صحیح است.

-۴۱- میدان الکتریکی حاصل از دو صفحه باردار موازی باردار میدانی یکنواخت است و مقدار آن در تمامی نقاط بین دو صفحه یکسان است (از نظر اندازه و جهت) بنابراین نیروی حاصل از میدان الکتریکی بر بار q وارد می‌شود بنا به رابطه $F = E \cdot q$ در تمامی نقاط بین دو صفحه هم اندازه است و گزینه ۱ صحیح است.

-۴۲- قبل از زدن کلید ولتاژ (اختلاف پتانسیل) مجموع خازن‌های C_1 و C_2 برابر اختلاف پتانسیل دو سر مدار است یعنی: $V = V_1 + V_2$ وقتی کلید بسته می‌شود خازن C_2 اتصال کوتاه می‌شود و هیچ اختلاف پتانسیلی در دو سر آن وجود ندارد. بنابراین داریم: $V_2 = 0 \Rightarrow V = V_1$ با توجه به اینکه $V_1 = C_1 q_1$ است و $V_1 = C_2 q_2$ نیز افزایش می‌یابد و گزینه ۳ صحیح است.

-۴۳- ظرفیت یک خازن مسطح از رابطه $C = \frac{(\epsilon_r kA)}{d}$ بسته می‌آید که در آن ϵ_r قابلیت گذردهی خلاء، k ضربی دی الکتریک و A مساحت صفحات خازن و d فاصله بین دو صفحه است. چون در حالت دوم به جای خلاء در یکی از خازنها عایقی به ثابت دی الکتریک ۴ استفاده شده است پس داریم: $C_2' = 4C_2$ (برای خلاء برابر ۱ است). ظرفیت معادل در حالت اول برابر است با:

$$C_T = \frac{(C_1 \times C_2)}{(C_1 + C_2)} = \frac{(C \times C)}{(C + C)} = \frac{C}{2}$$

$$C_T' = \frac{(C_1' \times C_2')}{(C_1' + C_2')} = \frac{(C \times 4C)}{(C + 4C)} = \frac{4}{5}C$$

$$\frac{C_T'}{C_T} = \frac{\left(\frac{4}{5}C\right)}{\left(\frac{C}{2}\right)} = \frac{\frac{4}{5}}{\frac{1}{2}} \Rightarrow C_T' = \frac{\frac{4}{5}}{\frac{1}{2}} C_T$$

ظرفیت معادل در حالت دوم برابر است با:

گزینه ۲ صحیح است.

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

خازن معادل دو خازن $4\mu F$ برابر 4 ولت است، پس بار ذخیره شده در خازن $6\mu F$ برابر $6\mu C$ است. پس بار ذخیره شده روی خازن $2\mu F$ که با خازن $6\mu F$ سری است هم برابر $2\mu C$ است. پس اختلاف پتانسیل دو سر خازن $2\mu F$ برابر است با:

$$V = \frac{q}{C} = \frac{2\mu C}{2\mu F} = 12 V$$

پس از زدن کلید، خازن $6\mu F$ (که خازن معادل دو خازن موازی است) از مدار خارج می شود. چون دو صفحه آن به هم متصل می شوند. بنابراین اختلاف پتانسیل دو نقطه A، B برابر اختلاف پتانسیل دو سر خازن $2\mu F$ خواهد بود:

$$V_{AB} = V_{AC} + V_{CB} = V_{AB} + 0 = 12 V$$

- ۴۱- ظرفیت خازن از رابطه $C = \epsilon \cdot k \frac{A}{d}$ بدست می آید که در آن ϵ قابلیت گذرهای خلاء، k ثابت دی الکتریک خازن، A مساحت صفحات خازن و d فاصله بین دو صفحه خازن است. چون فاصله صفحات خازن بیشتر شده است، ظرفیت آن کمتر می شود. از طرفی داریم: $q = C \cdot V$ و چون خازن به باتری وصل است، پس V ثابت است. پس اگر C کم شود، q نیز کم خواهد شد و گزینه ۱ صحیح است.

- ۴۲- خازن معادل دو خازن $c = 2C$ برابر $3C$ می باشد، چون این دو خازن موازی هستند. اختلاف پتانسیل دو سر این خازن معادل V است، بنابراین بار ذخیره شده در آن $3CV$ می باشد. خازن $\frac{c}{2}$ که با این خازن معادل سری است دارای بار مساوی با بار این خازن معادل است پس بار آن $3CV$ خواهد بود و گزینه ۴ صحیح است.

- ۴۳- می دانیم وقتی جریان برقرار می شود که اختلاف پتانسیل وجود داشته باشد. وقتی دو کره باردار را به یکدیگر متصل کنیم، بار الکتریکی از پتانسیل بالاتر به پتانسیل پایین تر حرکت می کند تا دو کره، هم پتانسیل شوند. حال اگر دو کره را دور نماییم، پتانسیل دو کره ثابت باقی می ماند. در اینصورت، اگر دو کره را بوسیله یک سیم به یکدیگر متصل نماییم، چون دو کره هم پتانسیل هستند، جریانی بین آنها برقرار نمی شود. بنابراین جریانی در سیم موجود نمی آید، پس گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- ۴۴- شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار مختلف العلامه روی خط واصل، خارج از دو بار و در نقطه ای که به بار کوچکتر نزدیک است (صرفنظر $q_1 = 4\mu C$ از علامت بار) می تواند صفر باشد.

$$E_A = \frac{kq_1}{x^2} = \frac{kq_2}{(x+10)^2} \Rightarrow 4(x+10)^2 = 8x^2 \Rightarrow (x+10)^2 = 2x^2$$

$$\Rightarrow x^2 - 20x - 100 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x \approx 24 \text{ cm} \\ x \approx -4 \text{ cm} \end{cases} \text{ غ.ق.ق.}$$

گزینه ۲ جواب صحیح است.

- ۴۵- وقتی خازن را از باتری جدا می کنیم بار روی صفحات خازن ثابت می ماند بنابراین $Q_1 = Q_2$.

وقتی دی الکتریک را وارد خازن می کنیم طبق رابطه $C = \epsilon \cdot \frac{KA}{d}$ چون مقدار K افزایش یافته است پس C افزایش می یابد و طبق رابطه $V = CV$ باید V کم شود پس: $V_2 < V_1$.

انرژی ذخیره شده در خازن از رابطه $W = \frac{q^2}{2C}$ بدست می آید که چون C افزایش یافته است پس W کم می شود بنابراین $W_2 < W_1$. لذا گزینه ۴ جواب صحیح است.

- ۴۶- اگر بارها را بصورت زیر فرض کنیم:

$$Q_1 = Q_2 = Q_3 = Q_5 = Q_6 = Q_7 = Q_8 = Q$$

$$Q_4 = -Q$$

و شدت میدان الکتریکی حاصل از سه بار Q_1 ، Q_2 ، Q_3 ، Q_5 را E_1 و شدت میدان الکتریکی حاصل از سه بار Q_6 ، Q_7 ، Q_8 را E_2 بنامیم، شدت میدان الکتریکی حاصل از Q_4 را E_3 و حاصل از Q_4 را E_4 بنامیم، داریم:

$$E_1 = E_3 = E_4 \quad \text{و} \quad E_2 = -E_4$$

بنابراین برآیند شدت میدان الکتریکی حاصل از هشت بار برابر است با:

$$E = E_3 + E_4 = \frac{(8KQ)}{r^2} = \frac{(8 \times 9 \times 10^9 \times 5 \times 10^{-9})}{0.3^2} = 10^3 N/C$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

(۱)

- ۴۷- در حالت اول داریم:

در حالت دوم داریم:

$$\left. \begin{array}{l} Q_1 = \frac{Q}{2} \\ Q_2 = \frac{3}{4} \times Q \end{array} \right\} \Rightarrow F' = K \times \frac{(Q_1 \times Q_2)}{r^2} = \frac{\left(K \times \frac{Q}{2} \times \frac{3Q}{4}\right)}{r^2} = \frac{3}{4} \times K \times \frac{Q^2}{r^2} \quad (2)$$

از روابط (۱) و (۲) نتیجه می شود $F' = \frac{3}{4}F$. لذا گزینه ۱ جواب صحیح است.

۵۳- در حالت اول جریانی در مدار برق را نیست و اختلاف پتانسیل دو سر خازن C_1 برابر اختلاف پتانسیل دو سر مدار است و برابر نیروی محکم مولد است. یعنی: $V_1 = 30V$ بنابراین بار خازن C_1 در این حالت برابر است با: $q_1 = C_1 V_1 = 30 \times 10^{-10} = 300 \mu C$

پس از بستن کلید ۹ و باز کردن ۸، مولد از مدار خارج شده و بار موجود روی C_1 ، بین C_2 ، C_1 تقسیم می شود. یعنی: $q_1 = q'_1 + q'_2 \Rightarrow 300 = C_1 V_1 + C_2 V'_2$ و چون دو خازن موازی هستند پس دارای اختلاف پتانسیل مساوی هستند: $V'_1 = V'_2 = V$ پس داریم: $300 = 10V' + 5V' \Rightarrow V' = 20V \Rightarrow V'_1 = V'_2 = 20V$ لذا گزینه ۳ صحیح است.

۵۴- چون خازن C_2 ، C_1 سری هستند پس بارهای مساوی دارند: $q_1 = q_2 \Rightarrow C_1 V_1 = C_2 V_2 \Rightarrow 4 \times 60 = 6 \times V_2 \Rightarrow V_2 = 40V$ اختلاف پتانسیل دو سر منع برابر اختلاف پتانسیل دو سر مجموعه خازن C_2 ، C_1 است: $V = V_1 + V_2 = 40 + 60 = 100V$

گزینه ۳ صحیح است. ۵۵- با توجه به رابطه $W = q \cdot V$ ، یک الکترون ولت، انرژی لازم برای جابجا کردن یک الکترون بین دو نقطه با اختلاف پتانسیل یک ولت است. یعنی:

$$1 e.v = \frac{1}{(5 \times 10^{-19})} e.v = 2 \times 10^{18} e.v$$

گزینه ۲ جواب صحیح است.

۵۶- شدت میدان الکتریکی در فاصله ۱۰ از بار q از رابطه $E = \frac{Kq}{r^2}$ بدست می آید. بنابراین: $10 = \frac{Kq}{(20 \times 10^{-2})^2} \Rightarrow Kq = 4 \times 10^{-10} N/C$

وقتی ۱۰ سانتی متر دیگر از بار دور شویم $r = 10 + 10 = 20$ خواهد شد. بنابراین برای میدان در این حالت داریم: $E' = \frac{Kq}{r'^2} = \frac{Kq}{(20 \times 10^{-2})^2} = \frac{(4 \times 10^{-10})}{(9 \times 10^{-2})} = 4.44 \times 10^{-10} N/C$

گزینه ۴ جواب صحیح است.
روش دوم:

$$\left. \begin{aligned} E &= \frac{Kq}{r^2} \\ E' &= \frac{Kq}{r'^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{E}{E'} = \frac{r'^2}{r^2} \Rightarrow \frac{10}{E'} = \frac{(20+10)^2}{(20)^2} = (\frac{1}{2})^2 \Rightarrow E' = \frac{10}{(\frac{1}{2})^2} = 40 N/C$$

- انرژی ذخیره شده در خازن از رابطه $W = \frac{q^2}{2C}$ بدست می آید. چون خازنها متوازی هستند پس دارای بار مساوی هستند و داریم:

$$\frac{W_2}{W_1} = \frac{\left(\frac{q}{2C_2}\right)}{\left(\frac{q}{2C_1}\right)} \Rightarrow \frac{W_2}{W_1} = \frac{C_1}{C_2} = \frac{6}{9} \Rightarrow W_2 = 0.18 J$$

$$\frac{W_3}{W_1} = \frac{C_1}{C_3} \Rightarrow \frac{W_3}{W_1} = \frac{6}{9} \Rightarrow W_3 = 0.06 J$$

بنابراین انرژی ذخیره شده در مجموع خازنها برابر است با: $W = W_1 + W_2 + W_3 = 0.09 + 0.18 + 0.06 = 0.33 J$

پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۴۹- ظرفیت خازن از رابطه $C = \frac{kA}{d}$ بدست می آید که، ثابت گذرهای خلاء، K ضریب دی الکتریک خازن و d فاصله بین صفحات خازن و A مساحت صفحات خازن است. طبق رابطه فوق با برداشتن دی الکتریک خازن مقدار K می شود که کمترین مقدار برای آن است. (ضریب دی الکتریک خلاء برابر یک است.) بنابراین با برداشتن دی الکتریک خازن ظرفیت خازن کاهش می یابد و گزینه ۲ جواب صحیح است.

۵۰- ظرفیت خازن از رابطه $C = \frac{Q}{V}$ بدست می آید که در آن Q بر حسب کولن و V بر حسب فاراد است. بنابراین کولن بر ولت معادل فاراد می باشد و گزینه ۳ جواب صحیح است.

۵۱- با توجه به رابطه $W = q \cdot V$ که در آن W انرژی و V اختلاف پتانسیل و q بار الکتریکی است. می توان گفت که کولن ولت واحد انرژی است و معادل ژول می باشد. پس گزینه ۲ صحیح است.

۵۲- انرژی ذخیره شده از رابطه $W = \frac{1}{2} CV^2$ بدست می آید. پس: $V = \sqrt{\frac{2W}{C}} = \sqrt{\frac{(2 \times 144 \times 10^{-4})}{(8 \times 10^{-6})}} = 60 V$

بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

-۶۲- نیروی وارد بر الکترون در هنگام گردش به دور هسته از رابطه $F = \frac{KZe^2}{r^2}$ بدست می‌آید که Z عدد پروتونها e بار $C = \frac{kA}{d}$ بدست می‌آید و چون فاصله صفحات خازن (d) را زیاد کرده‌ایم، بنابراین ظرفیت خازن کم می‌شود. با

الکترون و r شعاع مدار الکترون و K ثابت کولن می‌باشد. پس:

$$F = 9 \times 10^9 \times \frac{10 \times 1/6 \times 1/6 \times 10^{-38}}{1 \times 10^{-20}} = 2/3 \times 10^{-7} N$$

بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

* توجه کنید که رابطه فرق براحتی از قانون کولن بدست می‌آید. کافیست فرض کنیم پروتونها به قدری به هم نزدیک هستند که نیروهایی که هر کدام از آنها بر الکترون وارد می‌کنند در یک راستا با هم هستند و می‌توان آنها را جمع خطی کرد.

-۶۳- وقتی بین دو نقطه از یک جسم رسانا اختلاف پتانسیل وجود داشته باشد بارها بین نقاطی که دارای اختلاف پتانسیل هستند جابجا می‌شوند (از پتانسیل کمتر به پتانسیل بیشتر) چون بارها در شکل ثابت هستند بنابراین اختلاف پتانسیل بین نقاط A و B وجود ندارد و گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۶۴- انرژی لازم برای جایگا کردن بار q بین دو نقطه که دارای اختلاف پتانسیل V هستند از رابطه $W = Vq$ به دست می‌آید. پس داریم:

$$W = Vq = 0.8 \times 10^{-6} C \times 1500 q = 1.2 \times 10^{-3} q$$

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

-۶۵- شدت میدان در نقطه‌ای به فاصله r از بار q از رابطه $E = \frac{Kq}{r^2}$ بدست می‌آید.

اگر فرض کنیم دو بار مثبت هستند بردار شدت میدان در دو حالت بصورت شکلهای مقابل است. و داریم:

$$E = E_1 - E_2 = \frac{Kq_1}{\left(\frac{d}{2}\right)^2} - \frac{Kq_2}{\left(\frac{d}{2}\right)^2} \quad \Rightarrow \quad E = \frac{16Kq_1 - 4Kq_2}{d^2} = \frac{12Kq_1}{d^2} = 300 \Rightarrow \frac{Kq_1}{d^2} = 25$$

$$q_2 = 4q_1$$

$$E' = E_1 = \frac{Kq_1}{\left(\frac{d}{2}\right)^2} = \frac{4Kq_1}{d^2} = 4 \times 25 = 100 N/C$$

بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

-۶۷- چون خازن را از منع تغذیه جدا می‌کنیم پس بار روی صفحات آن ثابت می‌ماند. ظرفیت خازن از رابطه $C = \frac{kA}{d}$ توجه به رابطه $q = C \cdot V$ چون q ثابت است و C کاهش یافته است، بنابراین مقدار V یعنی اختلاف پتانسیل دو سر خازن افزایش می‌یابد. لذا گزینه ۴ جواب صحیح است.

-۶۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شدت میدان الکتریکی در فاصله r از بار q از رابطه $E = \frac{Kq}{r^2}$ به دست می‌آید:

$$\left. \begin{array}{l} r' = 2r \\ q' = 3q \\ E' = \frac{Kq'}{r'^2} \end{array} \right\} \Rightarrow E' = \frac{K(3q)}{(2r)^2} = \frac{3Kq}{4r^2} \Rightarrow E' = \frac{3}{4} E$$

-۶۹- ظرفیت خازن مسطح از رابطه $C = \epsilon_0 \frac{A}{d}$ بدست می‌آید (ϵ_0 قابلیت گذرهای خلاء، k مقداری ثابت با نام ضربی دی الکتریک، A مساحت صفحات خازن و d فاصله بین صفحات خازن است). چون d کم شده است، طبق رابطه فوق ظرفیت افزایش می‌یابد. از طرفی اختلاف پتانسیل دو سر خازن و انرژی ذخیره شده در خازن به ترتیب از روابط $E = \frac{q^2}{2C}$ ، $V = \frac{q}{C}$ بدست می‌آیند. چون q مقداری است ثابت (خازن از مولد جدا شده)، مقادیر V با افزایش C، کاهش خواهد یافت و گزینه ۱ صحیح است.

-۷۰- ظرفیت خازن مسطح از رابطه $C = \epsilon_0 \frac{A}{d}$ بدست می‌آید که با مقدار مساحت صفحات خازن (A) متناسب است. لذا گزینه ۳ صحیح است. توجه کنید که ظرفیت یک خازن به مشخصات خود خازن (مساحت صفحات، فاصله صفحات از یکدیگر (d)، جنس دی الکتریک خازن (k)) بستگی دارد و به مقدار بار الکتریکی روی صفحات و اختلاف پتانسیل دو سر خازن، بستگی ندارد.

$$W_1 = \frac{1}{2} \times \frac{q_1^2}{C_1} \Rightarrow q_1^2 = 2C_1 W_1 = 2 \times 6 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^{-4} = 36 \times 10^{-10} \Rightarrow q_1 = 6 \times 10^{-5} C$$

چون خازنهای بصورت متوالی بسته شده اند پس:

$$\begin{aligned} \text{اختلاف پتانسیل دو سر مدار برابر است با مجموع اختلاف پتانسیل دو سر} \\ V = V_1 + V_2 = \frac{q_1}{C_1} + \frac{q_2}{C_2} = q_1 \left(\frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \right) = 6 \times 10^{-5} \left(\frac{1}{(6 \times 10^{-6})} + \frac{1}{(3 \times 10^{-6})} \right) \\ \Rightarrow V = 30 \text{ ولت} \end{aligned}$$

بنابراین گزینه ۳ جواب صحیح است.

-۷۰ اگر پتانسیل صفحه منفی را V بنامیم و فاصله نقاط C, B, A تا این صفحه d_C, d_B, d_A بنامیم. چون میدان الکتریکی در این خازن بزرگ یکنواخت خواهد بود داریم: $E = \frac{q}{d}$ بنابراین:

$$V_A - V = d_A \cdot E \quad (1)$$

$$V_C - V = d_C \cdot E \quad (3)$$

$$V_B - V = d_B \cdot E \quad (2)$$

$$d_A > d_B > d_C \quad (4)$$

$$(1), (2), (3), (4) \Rightarrow V_A > V_B > V_C$$

بنابراین گزینه ۴ صحیح است. راه حل دوم: می‌دانیم که بار مثبت دارای پتانسیل بیشتر است بنابراین هر چه به بارهای مثبت نزدیک‌تر شویم پتانسیل بیشتر خواهد بود.

-۷۱ در حالت اول فاصله هر دو بار از نقطه مورد نظر $\frac{d}{2}$ است و شدت میدان حاصل از هر کدام $\frac{kq}{\frac{d}{4}}$ است و چون بارها

مختلف العلامه هستند میدان E برابر می‌شود با: $E = \frac{kq}{\frac{d}{2}}$ ولی وقتی یکی از بارها را $\frac{d}{4}$ نزدیک کنیم میدان یکی

$$E' = \frac{2kq}{\frac{d}{2}} + \frac{kq}{\frac{d}{4}} = \frac{Kq}{\frac{d}{2}} + \frac{Kq}{\frac{d}{4}} = \frac{16Kq}{d} \text{ پس}$$

$$\frac{E'}{E} = \frac{20}{8} = 2.5 \text{ بنابراین گزینه ۳ صحیح است.}$$

$$q = 20\mu C \quad c = 10\mu F \quad v = \frac{q}{c} \Rightarrow v = \frac{20\mu C}{10\mu F} = 2 \text{ ولت}$$

$$E = \frac{2}{1 \times 10^{-3}} = 2000 \text{ V/m}$$

$$E = \frac{V}{d} \text{ پس:}$$

پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

-۶۶ شدت میدان الکتریکی در فاصله r از بار q از رابطه $E = \frac{Kq}{r^2}$ بحسب می‌آید.

$$E = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6}}{(0.3)^2} = 10^5 \text{ N/C} = 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}} \text{ متر}$$

توجه کنید که طبق رابطه $E = \frac{W}{q}$ واحد اختلاف پتانسیل (ولت) همان ژول بر کولن است پس:

$$\frac{\text{نیوتن}}{\text{متر}} = \frac{\text{نیوتن} \times \text{متر}}{\text{کولن}} = \frac{\text{ژول}}{\text{کولن}} = \text{ولت}$$

يعني نیوتن بر کولن (N/C) همان ولت بر متر (V/m) می‌باشد. بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

-۶۷ شدت میدان الکتریکی در فاصله r از بار q از رابطه $E = \frac{kq}{r^2}$ بحسب می‌آید. بنابراین اگر دو بار هم علامت باشد

$$\frac{d}{q_1} \cancel{>} \frac{d}{q_2} \quad E = E_2 - E_1 = \frac{kq_2}{d^2} - \frac{kq_1}{d^2} = \frac{k(q_2 - q_1)}{d^2}$$

و اگر دو بار مختلف العلامه باشد داریم:

$$E = E_2 + E_1 = \frac{kq_2}{d^2} + \frac{kq_1}{d^2} = \frac{k(q_2 + q_1)}{d^2}$$

بنابر این بطور کلی داریم: $E = \frac{k(q_2 \pm q_1)}{d^2}$ حال اگر هر یک از بارها را دو برابر کنیم داریم:

$$E' = \frac{k(q_2 \pm q_1)}{d^2} = \frac{2k(q_2 \pm q_1)}{d^2} \Rightarrow E' = 2E = 2 \times 1000 = 2000 \text{ N/C}$$

پس گزینه ۲ صحیح است.

-۶۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نیرویی که دو بار q_1, q_2 که در فاصله d از هم قرار دارند بر هم وارد می‌کنند برابر

$$F = \frac{Kq_1 q_2}{d^2} \text{ است با}$$

$$q'_1 = \frac{1}{2} q_1 \quad \left\{ \begin{array}{l} d' = \frac{1}{2} d \\ \Rightarrow F' = \frac{Kq'_1 q_2}{(d')^2} = \frac{K\left(\frac{1}{2}q_1\right)q_2}{\left(\frac{d}{2}\right)^2} = \frac{2Kq_1 q_2}{d^2} \Rightarrow F' = 2F \end{array} \right.$$

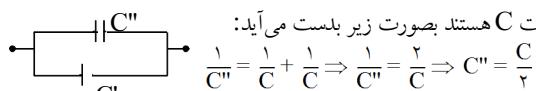
-۶۹ بار خازنهای متالی یکسان است لذا بار خازن C برابر 20 میکرو کولن می‌باشد و گزینه ۳ صحیح است.

۷۸- اگر ظرفیت معادل خازنهای متصل شده را C بنامیم، انرژی ذخیره شده از رابطه $W = \frac{1}{2} CV^2$ بدلست می‌آید و چون

V ثابت است، برای ذخیره کردن بیشترین انرژی، باید C بیشترین مقدار ممکن خود را داشته باشد و این در حالتی است که خازنهای بطور موازی به هم بسته شده باشند. در این حالت، ظرفیت معادل آنها برابر است با:

$$C = 4 + 5 + 6 = 15 \mu F \Rightarrow W = \frac{1}{2} CV^2 = \frac{1}{2} \times 15 \times 10^4 \mu J = 75 mJ$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

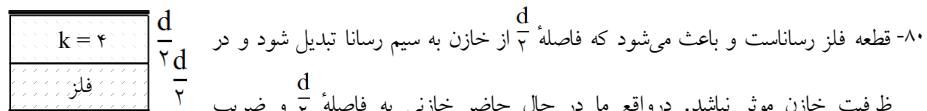

۷۹- ظرفیت معادل خازنهای متواالی که دارای ظرفیت C هستند بصورت زیر بدلست می‌آید:

$$\frac{1}{C''} = \frac{1}{C'} + \frac{1}{C} \Rightarrow C'' = \frac{C}{\frac{1}{C'} + \frac{1}{C}} \text{ است، پس:}$$

$$C'' + C' = 2C \Rightarrow \frac{C'}{C} + C' = 2C \Rightarrow \frac{C'}{C} = \frac{3}{2}$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

قطعه فلز رساناست و باعث می‌شود که فاصله $\frac{d}{2}$ از خازن به سیم رسانا تبدیل شود و در ظرفیت خازن موثر نباشد. درواقع ما در حال حاضر خازنی به فاصله $\frac{d}{2}$ و ضربیت k می‌کنیم. با مساحت صفحات معادل با مساحت صفحات خازن اولیه در اختیار داریم. می‌دانیم ظرفیت خازن از رابطه $C = k \epsilon_0 A/d$ بدلست می‌آید که در آن d ضفت شده و k ، ϵ_0 برابر شده است (ابتدا در هوا $= 1$ بوده است که بعداً به $= 4$ تغییر کرده است). بنابراین ظرفیت خازن 8 برابر شده است. لذا گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$81- \text{گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای اینکه بار } q^+ \text{ به حالت تعادل درآید، باید در فاصله ای از دو بار دیگر قرار بگیرد که نیروی الکتریکی } +q \cdot F_2 + q' \cdot F_1 = Q = +4q \text{ وارد بر آن از طرف دیگر یکسان باشد. یعنی:}$$

$$F_1 = F_2 \Rightarrow \frac{kqq'}{(30-x)^2} = \frac{kq'(4q)}{x^2} \Rightarrow x^2 = 4(30-x)^2 \Rightarrow \begin{cases} x = 20 \text{ cm} \\ x = 60 \text{ cm} \end{cases}$$

۸۲- با توجه به رابطه $E = \frac{V}{d}$ که در آن E بر حسب نیوتون بر کولن، V بر حسب ولت و d بر حسب متر می‌باشد

می‌توان گفت که نیوتون بر کولن معادل ولت بر متر است پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

۸۳- در میدان الکتریکی، برای انتقال بار مثبت در خلاف جهت میدان الکتریکی باید انرژی مصرف کنیم. پس پتانسیل نقطه A پیش از پتانسیل نقطه B بیش از پتانسیل نقطه C است زیرا با پیش رفتن در جهت میدان، پتانسیل کاهش می‌یابد. لذا گزینه ۱ جواب صحیح است. میدان از بار مثبت به طرف بار منفی است بنابراین هر چه به بارهای مثبت نزدیک‌تر باشیم پتانسیل بیشتر خواهد شد.

۷۸- اگر بار هر کدام به مقدار q باشد و فاصله آندو بار از هم $2a$ باشد میدان هر کدام از آنها در وسط دو بار $\frac{kq}{a}$ است که

$$E = \frac{2kq}{a} \text{ می‌باشد. اگر}$$

$$E_1 = K \frac{(2q)}{a} \text{ و میدان بار دیگر در وسط دو}$$

بار همان مقدار قبلی یعنی $E_2 = \frac{(kq)}{a}$ خواهد بود. چون بارها مختلف العلامه هستند دو میدان هم جهت بوده و

$$E' = E_1 + E_2 = 2k \frac{q}{a} = \frac{2}{2} \left(2k \frac{q}{a} \right) \Rightarrow E' = 1/5 E$$

میدان کل در وسط بارها برابر خواهد بود با: گزینه ۴ صحیح است.

۷۸- اگر بار q در میدان E قرار گیرد نیروی $\vec{F} = q \vec{E}$ بر آن وارد می‌شود که مشاهده می‌شود اگر $\vec{F} = q \vec{A}$ هم جهت بوده و اگر $\vec{F} = q \vec{A}$ آندو مختلف الجهت هستند. چون میدان یکنواخت است مقدار آن ثابت است. پس مقدار نیرو ثابت است. بنابراین چون جرم الکترون مقدار مشخصی است مقدار شتاب آن از $f = ma$ مقدار ثابتی بدلست می‌آید و چون بار الکترون منفی است و خلاف جهت میدان خواهد بود. پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۷۹- سطح رسانا، یک سطح همپتانسیل است، یعنی، در شرایطی که بارها یکسان هستند، پتانسیل در همه جا یکسان است و در این شرایط میدان الکتریکی در داخل رسانا صفر است. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۰- در نقطه مذکور (A) دو بردار میدان E_1 و E_2 ناشی از بارهای q^+ و $-2q^-$ وجود دارد که برای محاسبه میدان الکتریکی کل (E) باید برآیند آنها را بدلست آورد. چون

یک بار، مثبت و دیگری منفی است، مقدار این دو میدان از یکدیگر کم می‌شود.

$$E_1 = \frac{kq}{a^3}$$

$$E_2 = \frac{k(2q)}{4a^2}$$

$$E = E_1 - E_2 = \frac{kq}{2a}$$

برآیند، هم جهت با محور X هاست. بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۸۱- اگر خازن به باتری متصل باشد، اختلاف پتانسیل دو سر آن ثابت است (برایر با ولتاژ باتری است) و اگر جدا باشد، بار آن مقدار ثابتی است (برایر با بار اولیه). بنابراین در این مسئله، اختلاف پتانسیل دو سر خازن ثابت است.

۸۲- می‌دانیم ظرفیت خازن از رابطه $C = \frac{ke \cdot A}{d}$ بدلست می‌آید. پس با افزایش مقدار ثابت دی الکتریک k از ۱ به

مقداری بزرگتر از ۱، مقدار ظرفیت خازن افزایش می‌باید (با فرض ثابت ماندن بقیه کمیتها). پس: $q = CV$ افزایش می‌باید $\Rightarrow V$ ثابت C افزایش یافته است

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$V = E \cdot d \Rightarrow E = \frac{V}{d}$$

۸۸- برای میدان الکتریکی یکواخت بین دو صفحه داریم:

$F = E \cdot q \Rightarrow F = \frac{V}{d}q$ نیروی وارد بر بار بین این دو صفحه از طرف میدان الکتریکی است و برابر است با: پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{kq}{x^2} = \frac{k(4q)}{(180-x)^2} \Rightarrow 9x^2 = (180-x)^2 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 180-x = 3x \\ 180-x = -3x \end{array} \right. \Rightarrow x = 45 \text{ cm}$$

می‌گیریم، داریم:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{kq}{x^2} = \frac{k(4q)}{(180-x)^2} \Rightarrow 9x^2 = (180-x)^2 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 180-x = 3x \\ 180-x = -3x \end{array} \right. \Rightarrow x = -90 \text{ cm}$$

بنابراین گزینه ۲ جواب صحیح است.

۹۰- وقتی ۳ خازن به ظرفیت C_1 را بطور متواالی می‌بندیم ظرفیت معادل آن بصورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_1} \Rightarrow C = \frac{C_1}{3}$$

وقتی این خازنها را بصورت موازی می‌بندیم ظرفیت معادل برابر است با: $C' = C_1 + C_1 + C_1 = 3C_1$

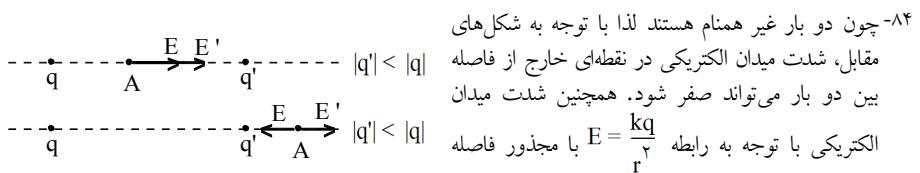
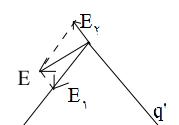
لذا نسبت بار جابجا شده در حالت اول به بار جابجا شده در حالت دوم برابر است با:

$$\frac{q}{q'} = \frac{C}{C'} = \frac{C}{3C_1} = \frac{1}{3}$$

بنابراین گزینه ۱ جواب صحیح است.

۹۱- با توجه به شکل و جهت میدان \vec{E} می‌توان فهمید که این میدان برآیند میدانهای E_1 و E_2 است که در جهت‌های مشخص شده در شکل هستند. بنابراین بار q باید منفی و بار q' باید مثبت باشد. از طرفی چون \vec{E} به سمت E_1 نزدیکer است لذا باید E_1 از E_2 بزرگر باشد پس باید اندازه q از اندازه q' بزرگتر باشد. پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بار یک از کرمها معلوم نیست لذا دو کره ممکن است هم پتانسیل باشند یا دارای اختلاف پتانسیل باشند. بنابراین بعد از اتصال ممکن است هیچ باری جابجا نشود و اندازه نیروی F همان اندازه نیروی F باشد و یا این که بارها جابجا شوند و بر اثر این جابجایی F' کمتر یا بیشتر از F شود.

نسبت عکس دارد. لذا برای مساوی شدن شدت میدان الکتریکی حاصل از دو بار، باید نقطه مذبور نزدیک بار کوچکتر باشد. پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۸۵- می‌دانیم بار خازنهایی که به صورت متواالی به هم بسته می‌شوند باهم برابر و برابر بار خازن معادل آنها است.

$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} = \frac{1}{3} + \frac{1}{4} = \frac{7}{12} \Rightarrow C = \frac{12}{7} \mu F$$

$$Q = CV = \frac{12}{7} \times 140 \Rightarrow q = 240 \mu C \Rightarrow Q_1 = Q_2 = 240 \mu C$$

$$\left\{ \begin{array}{l} Q_1 = C_1 V_1 \Rightarrow V_1 = \frac{240 \mu C}{3 \mu F} = 80 \text{ V} \\ Q_2 = C_2 V_2 \Rightarrow V_2 = \frac{240 \mu C}{4 \mu F} = 60 \text{ V} \end{array} \right.$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۸۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

هر نقطه واقع بر عمود منصف یک پاره خط از دو سر پاره خط به یک فاصله AB است. پس شدت میدان الکتریکی حاصل از بارهای q^+ در هر نقطه از $E = \frac{V}{r}$ برابرند. با توجه به شکل داریم $(E > E' = \frac{V}{r})$ و $(E'' > E' = \frac{V}{r})$.

با توجه به رابطه $F = Eq$ می‌توان نتیجه گرفت که برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q در حرکت از A به طرف B ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

۸۷- نیرویی که از طرف میدان الکتریکی بر بار الکتریکی مثبت وارد می‌شود همچه میدان الکتریکی است. پس جهت نیروی وارد بر بار الکتریکی و جهت جابجایی بار الکتریکی یکسان است. پس کار انجام شده بر روی بار الکتریکی مثبت است.

$$V_B - V_A = -\frac{W}{q} < 0 \Rightarrow V_B < V_A$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به شکل، شدت میدان الکتریکی در نقطه‌ای خارج از فاصله $|q'| < |q|$ بین دو بار می‌تواند صفر شود. همچنین شدت میدان الکتریکی با توجه به رابطه $E = \frac{kq}{r^2}$ با محدود فاصله $|q| < |q'|$ بار می‌تواند صفر شود.

۱۰۱- نقطه A به یکی از دو صورت مقابل می‌تواند در ۲ متری بار q_۲ قرار گیرد. در
حالات اول و دوم داریم:

$$E = E_2 - E_1 = \frac{Kq_2}{r_2} - \frac{Kq_1}{r_1} = \frac{4\pi \times 10^{-9} K}{4} - \frac{4\pi \times 10^{-9} K}{1} = 0 N/C$$

$$E = E_2 + E_1 = \frac{Kq_2}{r_2} + \frac{Kq_1}{r_1} \quad \text{در حالت دوم داریم:}$$

$$E = \frac{4\pi \times 10^{-9} K}{4} + \frac{10^{-9} K}{25} = \frac{26}{25} \times 10^{-9} \times 9 \times 10^9 \Rightarrow E = 93600 N/C$$

که در گزینه‌ها فقط عدد صفر وجود دارد پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۱۰۲- شدت میدان الکتریکی بین دو صفحه موازی که دارای اختلاف پتانسیل V و فاصله d از یکدیگر هستند از رابطه $E = \frac{V}{d}$ بسته می‌آید. پس:

پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

۱۰۳- دو خازن C_۱ و C_۲ باهم موازیند پس اختلاف پتانسیل دو سر آنها باهم برابر است:

$$C_1 \parallel C_2 \quad V_1 = V_2 \Rightarrow \frac{q_1}{C_1} = \frac{q_2}{C_2} \Rightarrow \frac{800}{2} = \frac{q_2}{3} \Rightarrow q_2 = 1200 \mu C$$

$$\text{چون خازن معادل دو خازن } C_1 \text{ و } C_2 \text{ با } C_3 \text{ متوازی است پس: } q_3 = q_1 + q_2 \quad q_3 = 1200 + 800 = 2000 \mu C$$

پس انرژی ذخیره شده در خازن C_۳ برابر خواهد شد با:

$$W = \frac{1}{2} \frac{q^2}{C} = \frac{(2000)^2}{2 \times 10^{-10}} = 2 \times 10^5 \mu J \Rightarrow W = 0.2 J$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۴- وقتی بار مثبت q در جهت خلاف میدان الکتریکی حرکت کند (جهت میدان الکتریکی یکنواخت از طرف بارهای منفی است) باعث افزایش اختلاف پتانسیل می‌گردد لذا با توجه به رابطه $\Delta U = q \cdot \Delta V$ پتانسیل الکتریکی نیز افزایش خواهد یافت. پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۱۰۵- انرژی مصرف شده در اثر شارش بار q بین دو نقطه به اختلاف پتانسیل V از رابطه $U = q \cdot V$ بسته می‌آید. پس

۹۳- خازنهای C_۱ و C_۲ متوازی هستند پس بار یکسان هستند یعنی:

$$q_1 = q_2 \Rightarrow C_1 V_1 = C_2 V_2 \Rightarrow 3 \times 200 = 2V_2 \Rightarrow V_2 = 300 V$$

اختلاف پتانسیل دو سر مدار برابر مجموع اختلاف پتانسیل های موجود در دو سر خازنه است یعنی:
 $V = V_1 + V_2 = 200 + 300 = 500$ ولت

پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۹۴- نیرویی که دو بار q_۱ و q_۲ که در فاصله r از یکدیگر قرار دارند از رابطه $F = \frac{Kq_1 q_2}{r^2}$ بسته می‌آید.

$$18 = \frac{9 \times 10^9 \times 5 \times 10^{-6} \times 4 \times 10^{-6}}{r^2} \Rightarrow r = 10^{-2} \Rightarrow r = 10^{-1} m = 10 cm$$

پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

۹۵- شدت میدان الکتریکی در هر نقطه برابر مقدار نیرویی است که بر بار مثبت آزمون در آن

$$\vec{E} = \frac{\vec{F}}{q}$$

نقطه وارد می‌شود و جهت نیروی فوق است. (q)

۹۶- ظرفیت معادل n خازن مشابه که بطور سری بسته شده بصورت زیر بسته می‌آید:

$$\frac{1}{c} = \frac{1}{c_1} + \frac{1}{c_2} + \dots + \frac{1}{c_n} \Rightarrow \frac{1}{c} = \frac{n}{c_1} \Rightarrow c = \frac{c_1}{n}$$

پس هر چه تعداد خازنهای متوازی افزایش یابد ظرفیت معادل کمتر خواهد بود. در حالیکه اگر خازنها بطور موازی بسته شوند ظرفیت آنها باهم جمع خواهد شد و ظرفیت معادل افزایش می‌یابد. پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۹۷- بار خازن از رابطه $q = CV$ بسته می‌آید. لذا با ۲ برابر شدن ظرفیت و اختلاف پتانسیل دو سر خازن بار آن ۴ برابر خواهد شد. پس گزینه ۴ جواب صحیح است.

۹۸- وقتی بار مثبت q در جهت خلاف میدان الکتریکی حرکت کند (جهت میدان الکتریکی یکنواخت از طرف بارهای منفی است) باعث افزایش اختلاف پتانسیل می‌گردد لذا با توجه به رابطه $\Delta U = q \cdot \Delta V$ پتانسیل الکتریکی نیز افزایش خواهد یافت. پس گزینه ۱ جواب صحیح است.

۹۹- داریم: $U = q \cdot V = 2000 = 200q \Rightarrow q = 10$ مثبت است. پس گزینه ۲ جواب صحیح است.

۱۰۰- همواره خطوط میدان الکتریکی از بارهای مثبت شروع و به بارهای منفی ختم می‌شوند. لذا بار نقطه A منفی و بار نقطه B مثبت است. پس گزینه ۳ جواب صحیح است.

۱۰۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
چون خازنها متواالی هستند بنابراین بار الکتریکی کل با بار الکتریکی ذخیره شده در تک تک خازنها برابر است بنابراین برای انرژی ذخیره شده کل و انرژی ذخیره شده در

خازن $12\mu F$ می توانیم بنویسیم:

$$\left. \begin{aligned} \frac{W}{W_{12}} &= \frac{\frac{1}{2}C}{\frac{1}{2}C + \frac{1}{12}} \Rightarrow \frac{W}{W_{12}} = \frac{C_{12}}{C} \\ \frac{1}{C} &= \frac{1}{4} + \frac{1}{12} + \frac{1}{16} \Rightarrow C = \frac{48}{19}\mu F \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{W}{W_{12}} = \frac{12}{48} = \frac{1}{4} \Rightarrow W_{12} = 0.08\mu J$$

۱۰۵- اگر دو بار q_1 و q_2 در فاصله r از یکدیگر قرار بگیرند طبق قانون کولن نیروی بین آنها

$$F = \frac{kq_1 q_2}{r^2}$$

در حالت دوم: $(Q - x)$ و $Q' = (Q + x)$ درصدی از Q است که از یکی برداشته و به دیگری اضافه می شود بنابراین نیروی بین دوبار در حالت دوم برابر است با:

$$F' = \frac{15}{16}F$$

$$\frac{15}{16} \left(\frac{kQ^2}{r^2} \right) = \frac{k(Q^2 - x^2)}{r^2} \Rightarrow \frac{15}{16} Q^2 = Q^2 - x^2 \Rightarrow \frac{x}{Q} = \frac{1}{4} \Rightarrow x = \frac{1}{4}Q = 0.25Q$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۰۶- نیرویی که دوبار نقطه ای q_1 و q_2 در فاصله r بینم وارد می کند طبق قانون کولن برابر است با:

$$\frac{q_1}{r} \quad r \quad q_2$$

$$\left. \begin{aligned} q_1 &= q \\ q_2 &= q \end{aligned} \right\} \Rightarrow F = \frac{kq^2}{r^2} \quad (I)$$

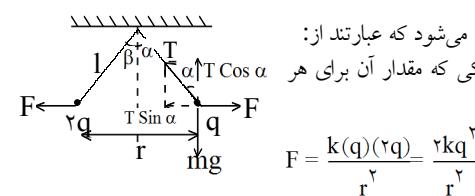
$$\left. \begin{aligned} q_1 &= q - 2 \\ q_2 &= q + 2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow F_{12} = \frac{k(q-2)(q+2)}{r^2} = \frac{k(q^2 - 4)}{r^2} \quad (II)$$

$$\frac{F_{12}}{F} = \frac{kq^2}{k(q^2 - 4)} \Rightarrow 16q^2 - 64 = 15q^2 \Rightarrow q = 8\mu C$$

از تقسیم روابط (I) و (II) برهم داریم:

بنابراین گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۰۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به هر گلوله 3 نیرو وارد می شود که عبارتند از:
نیروی وزن، نیروی کشش نخ و نیروی دافعه ای الکتریکی که مقدار آن برای هر دو گلوله مساوی و برابر است با:

فرض می کنیم نخی که گلوله به جرم m از آن آویخته شده، زاویه ای انحراف α داشته باشد، چون گلوله (پس از برقراری تعادل) در حال سکون است. برآیند نیروهای وارد بر آن صفر است، پس:

$$\left\{ \begin{array}{l} F - T \sin \alpha = 0 \\ mg = T \cos \alpha \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} F = T \sin \alpha \\ mg = T \cos \alpha \end{array} \right. \Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{F}{mg} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{F}{mg} = \frac{kq^2}{rmg}$$

$$r = 1 \sin \alpha \Rightarrow \tan \alpha = \frac{kq^2}{1 \sin \alpha mg} \Rightarrow \tan \alpha \cdot \sin \alpha = \frac{kq^2}{mg}$$

اگر طول نخ 1 باشد.

همانطور که مشاهده می شود، در رابطه بیست آمده مقدار انحراف هر گلوله به تنهایی بسطی به مقدار بار آن گلوله ندارد و این مقدار به بار مجموعه ای هر دو گلوله، طول نخ و جرم گلوله ها بستگی دارد که برای هر دو گلوله مقدار ثابتی است. بنابراین زاویه هر دو گلوله باهم برابر است ($\alpha = \beta$).

۱۰۸- اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه A و B بنا به تعریف عبارتست از کار انجام شده برای انتقال یکای بار مثبت از A به B پتانسیل الکتریکی هر نقطه با انتخاب یک مبدأ پتانسیل، مشابه تعریف فوق است: کار لازم برای انتقال واحد بار مثبت از مبدأ پتانسیل به آن نقطه. بنابراین گزینه ۴ جواب صحیح است.

۱۰۹- ظرفیت خازن از رابطه $C = \epsilon_r \frac{kA}{d}$ بدست می آید، اگر فاصله ای صفحات خازن نصف شود، ظرفیت خازن دو برابر می شود و بار الکتریکی خازن از رابطه $C_V = q$ بدست می آید اگر اختلاف پتانسیل خازن دو برابر و ظرفیت خازن هم دو برابر شود بنابراین بار الکتریکی 4 برابر می شود و گزینه ۴ جواب صحیح است.

راه حل اول:

برای ظرفیت معادل خازنها داریم:

$$C = \frac{C \times 5}{C + 5} + 5 \Rightarrow \frac{15}{2} = \frac{5C}{C + 5} + 5 \Rightarrow \frac{5C}{C + 5} = \frac{5}{2}$$

$$10C = 5C + 25 \Rightarrow C = 5\mu F$$

اختلاف پتانسیل دو سر مجموعه دو خازن سری ۱۰۰ ولت است چون ظرفیت آنها برابر است لذا اختلاف پتانسیل دو سر هر یک از آنها ۵۰ ولت خواهد بود لذا باز ذخیره شده روی خازن C برابر است با:

$$q = CV \Rightarrow q = 5 \times 50 = 250\mu F$$

راه حل دوم:

چون ظرفیت معادل خازنها $7/5\mu F$ است لذا ظرفیت معادل دو خازن C و ۵ میکروفارادی که سری‌اند برابر خواهد بود که با توجه به اختلاف پتانسیل دو سر مجموعه، بار روی معادل آنها بصورت زیر بدست می‌آید:

$$q = CV \Rightarrow q = \frac{2}{5} \times 100 = 250\mu F$$

که برای خازنهای سری بار مجموعه با بار هریک از آنها برابر است. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح سوال است.

$$E = K \frac{q}{r} \quad 115$$

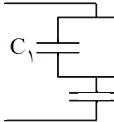
چون ابتدا فاصله ۲۵ cm و سپس ۵۰ cm شده است لذا فاصله ۲ برابر و در نتیجه میدان الکتریکی که با محدود فاصله نسبت عکس دارد $\frac{1}{r}$ خواهد شد. بنابراین میدان الکتریکی $\frac{50}{200} N/C = 50/4 M$ می‌شود. بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح سوال است.

۱۱۶- چون در خلاف جهت میدان الکتریکی حرکت می‌کنیم بنابراین پتانسیل افزایش می‌یابد. از آنجاییکه بار مثبت جابجا می‌شود انرژی پتانسیل نیز افزایش می‌یابد. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح سوال است.

$$\textcircled{1} \quad \begin{array}{c} \text{چون بارهای } q_3 \text{ و } q_4 \text{ از بارهای } q_1 \text{ و } q_2 \text{ بزرگترند لذا برآیند } E_1 \text{ و } E_3 \text{ به جهت } E_3 \text{ و برآیند } E_2 \text{ و } E_4 \text{ در جهت } E_4 \text{ خواهد بود. در نتیجه برآیند کل باید به طرف بالا می‌باشد یعنی در جهت } y^+. \text{ بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح سوال است.} \\ \textcircled{2} \quad \textcircled{3} \quad \textcircled{4} \end{array} \quad 117$$

$$C = K \epsilon \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{A_2}{A_1} \times \frac{d_1}{d_2} \times \frac{K_2}{K_1} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{2A_1}{A_1} \times \frac{d_1}{2d_1} \Rightarrow C_1 = C_2 \quad 118$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ صحیح سوال است.

$$q_1 = C_1 V_1 \Rightarrow 800 = 2V_1 \Rightarrow V_1 = 400\text{V}$$

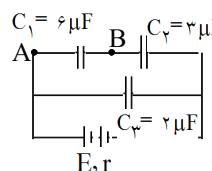
چون دو خازن C_1 و C_2 موزایی هستند پس:

$$q_2 = C_2 V_2 \Rightarrow q_2 = 3 \times 400 = 1200\mu C$$

چون خازن C_3 با معادل دو خازن C_1 و C_2 متوالی است بنابراین:

$$q_3 = C_3 V_3 \Rightarrow 2000 = 10 V_3 \Rightarrow V_3 = 200\text{V}$$

بنابراین گزینه ۱ جواب صحیح است.

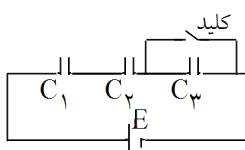
$$q_3 = C_3 V_3 \Rightarrow 200 = 2V_3 \Rightarrow V_3 = 150\text{V}$$

از آنجاییکه خازن C_3 با معادل دو خازن C_1 و C_2 متوالی هستند، موزایی است،

داریم:

$$V_3 = V_1 + V_2 \quad \left\{ \begin{array}{l} V_1 = 50\text{V} \\ 6V_1 = 3V_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} V_1 = 50\text{V} \\ V_2 = 100\text{V} \end{array} \right\}$$

بنابراین گزینه ۱ جواب صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

هنگامی که کلید باز است، ظرفیت معادل برابر است با:

$$\frac{1}{C_t} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} = \frac{1}{C} + \frac{1}{C} + \frac{1}{C} = \frac{3}{C} \Rightarrow C_t = \frac{C}{3}$$

از آنجا که خازنها بطور متوالی بسته شده‌اند، بار ذخیره شده روی خازن معادل با

هر کدام از خازنهایها برابر است. پس بار ذخیره شده روی هر خازن برابر است با:

وقتی کلید بسته می‌شود، ظرفیت معادل برابر خواهد شد با:

$$q' = C_t V = \frac{C}{3} E$$

$$\frac{q'}{q} = \frac{\frac{C}{3} E}{\frac{C}{3} E} = \frac{1}{3} = 1/5 \Rightarrow q' = 1/5 q$$

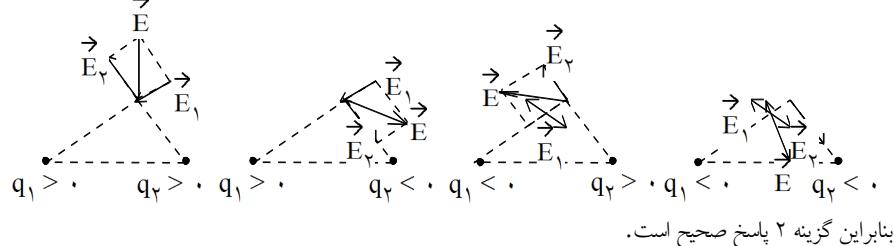
بنابراین:

۱۱۷- چون دو خازن سری‌اند لذا بار ذخیره شده در آنها با هم برابرند، پس برای انرژی آنها داریم:

$$\left. \begin{array}{l} U_1 = \frac{q}{2C_1} \\ U_2 = \frac{q}{2C_2} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_1}{C_2} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{1}{4}$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح سوال است.

-۱۲۳- با توجه به حالت‌های مختلف ممکن که در شکل‌های زیر نشان داده شده‌اند، تنها گزینهٔ ۲ می‌تواند صحیح باشد.

$$F = W \Rightarrow qE = mg \Rightarrow q = \frac{mg}{E} = \frac{10^{-3} \times 10}{500} = 2 \times 10^{-5} \text{ C} \quad -124$$

بنابراین گزینهٔ ۲ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} C_1 &= C_2 = 5 \mu\text{F} \\ C_p &= \frac{1}{5} \mu\text{F} \end{aligned} \quad \Rightarrow \quad \begin{array}{c} C' \\ \parallel \\ C_p \end{array} \quad \Rightarrow \quad C_T = 10 \mu\text{F} \quad -125$$

$$C_T = C' + C_p \Rightarrow 10 = C' + \frac{1}{5} \Rightarrow C' = \frac{49}{5} \mu\text{F}$$

$$\frac{1}{C'} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \Rightarrow \frac{1}{\frac{49}{5}} = \frac{1}{C} + \frac{1}{5} \Rightarrow \frac{1}{C} = \frac{1}{5} \Rightarrow C = 5 \mu\text{F}$$

بنابراین گزینهٔ ۳ پاسخ صحیح است.

گزینهٔ ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{array}{c} \rightarrow \\ \rightarrow \\ \rightarrow \\ \rightarrow \end{array} \quad V_B = V_A - E \cdot AB \Rightarrow V_B = V_A - 3000 \times 2 \times 10^{-2} \Rightarrow V_B - V_A = -60 \quad (\text{ولت})$$

رابطهٔ مورد استفاده در حل این مسأله به شکل زیر به دست می‌آید.

فرض کنیم بار q^+ در امتداد خط AB در میدان الکتریکی یکنواخت از E به

متقل شود. خواهیم داشت:

$$\Rightarrow V_B - V_A = -E \cdot AB$$

-۱۱۹- ظرفیت معادل دو خازن ۴ و ۶ میکروفارادی متواالی برابر است با:

$$U_1 = \frac{1}{2} C_1 V^2 \quad \text{حال اگر انرژی ذخیره شده در خازن معادل } C_1 \text{ را } U_1 \text{ در نظر بگیریم داریم:}$$

$$U_2 = \frac{1}{2} C_2 V^2 \quad \text{حال اگر انرژی ذخیره شده در خازن } C_2 \text{ را } U_2 \text{ و ظرفیت آنرا } C_2 \text{ در نظر بگیریم داریم:}$$

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{C_2}{C_1} \times \frac{V^2}{V^2} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_2}{C_1} \Rightarrow \frac{U_2}{1/48} = \frac{1}{2/4} \Rightarrow U_2 = 1/6 \text{ J} \quad \text{چون } V_2 = V_1 \text{ است بنابراین:}$$

بنابراین گزینهٔ ۱ پاسخ صحیح سوال است.

-۱۲۰- بزرگی شدت میدان الکتریکی در هر نقطه با تراکم خطوط میدان الکتریکی متناسب است. بنابراین $E_A > E_B$ می‌باشد.

از طرفی می‌دانیم با حرکت در جهت خطوط میدان الکتریکی، پتانسیل الکتریکی کاهش می‌باید بنابراین $V_A < V_B$ می‌باشد بنابراین گزینهٔ ۱ پاسخ صحیح است.

$$E = \frac{Kq}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 20 \times 10^{-6}}{1^2} = 1.8 \times 10^5 \text{ N/C} \quad -121$$

بنابراین گزینهٔ ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{array}{c} C_1 = 4 \mu\text{F} \\ \parallel \\ C_2 = 6 \mu\text{F} \\ C_p = 4 \mu\text{F} \end{array} \quad \Rightarrow \quad \begin{array}{c} C' \\ \parallel \\ C_p = 4 \mu\text{F} \end{array} \quad \Rightarrow \quad \begin{array}{c} C \\ \parallel \\ V \end{array} \quad -122$$

$$\frac{1}{C'} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} = \frac{1}{4} + \frac{1}{6} = \frac{3}{6} \Rightarrow C' = 2 \mu\text{F} \quad C = C' + C_p = 6 \mu\text{F}$$

انرژی ذخیره شده در مجموعهٔ خازن‌ها با انرژی ذخیره شده در خازن معادل یکسان است بنابراین داریم:

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \Rightarrow 12 \mu\text{J} = \frac{1}{2} \times 6 \times V^2 \Rightarrow V = 2 \quad (\text{ولت})$$

اختلاف پتانسیل دو سر خازن ۴ میکروفارادی برابر V است و برای این خازن داریم:

$$U_p = \frac{1}{2} C_p V^2 = \frac{1}{2} \times 4 \times 2^2 = 8 \mu\text{J}$$

بنابراین گزینهٔ ۳ پاسخ صحیح است.

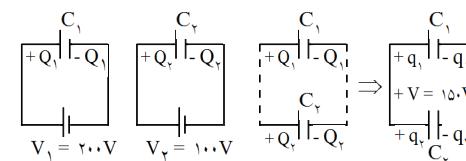
۱۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$Q_1 = C_1 V_1 = 200 C_1, \quad Q_2 = C_2 V_2 = 100 C_2$$

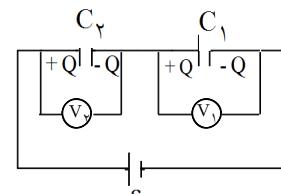
$$q_1 = C_1 V = 150 C_1, \quad q_2 = C_2 V = 150 C_2$$

$$\Rightarrow Q_1 + Q_2 = q_1 + q_2 \Rightarrow 200 C_1 + 100 C_2 = 150 C_1 + 150 C_2$$

$$\Rightarrow 50 C_1 = 50 C_2 \Rightarrow C_1 = C_2$$

۱۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. راه حل اول: می‌دانیم در اتصال متواالی (سری) دو خازن، بار الکتریکی ذخیره شده در دو خازن یکسان است و ظرفیت خازن معادل آنها از رابطه $\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2}$ به دست می‌آید.

با توجه به رابطه $C = K\epsilon \frac{A}{d}$ ، با خارج کردن دی الکتریک از بین صفحات خازن C_1 ، ظرفیت این خازن کاهش می‌یابد.

با توجه به رابطه $\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2}$ ، با کاهش یافتن ظرفیت خازن C_1 ، ظرفیت خازن معادل (C) نیز کاهش می‌یابد. می‌دانیم بار الکتریکی ذخیره شده در خازن معادل (در اتصال متواالی) با بار ذخیره شده در هر یک از خازنهای (Q) برابر است، بنابراین با توجه به رابطه $Q = C\epsilon$ ، با کاهش ظرفیت خازن معادل، بار ذخیره شده، در آن نیز کاهش می‌یابد.

با توجه به رابطه $Q_2 = C_2 V_2 = C_2 \epsilon V_2$ با کاهش بار ذخیره شده در خازن C_2 ، اختلاف پتانسیل دو سر آن نیز کاهش می‌یابد.

با توجه به قانون ولتاژ کیرشهف $(\epsilon = V_1 + V_2)$ با کاهش V_1, V_2 افزایش خواهد یافت.

$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \Rightarrow C = \frac{C_1 C_2}{C_1 + C_2}$$

$$Q = C\epsilon = \frac{C_1 C_2}{C_1 + C_2} \epsilon$$

$$Q_1 = Q = C_1 V_1 \Rightarrow V_1 = \frac{Q}{C_1} = \frac{C_2}{C_1 + C_2} \epsilon \quad (*)$$

با توجه به رابطه $C = K\epsilon \frac{A}{d}$ ، با خارج کردن دی الکتریک از بین صفحات خازن C_1 ، ظرفیت خازن C_1 کاهش می‌یابد. حال با توجه به رابطه $(*)$ ، با کاهش ظرفیت خازن C_1 ، V_1 افزایش می‌یابد.

$(*)$ با توجه به رابطه $\epsilon = V_1 + V_2$ ، با افزایش V_1 ، V_2 کاهش خواهد یافت.

۱۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$E_1 + E_2 = \vec{O} \Rightarrow E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{Kq_1}{r_1} = \frac{Kq_2}{r_2} \Rightarrow$$

$$\frac{q_1}{r_1} = \frac{q_2}{r_2} \Rightarrow \frac{q_1}{q_2} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{q}{q} = \left(\frac{x}{d-x}\right)^2 \Rightarrow \frac{x}{d-x} = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{d}{4}$$

$$\Delta V = \frac{W}{q} \Rightarrow 400 = \frac{100}{q} \Rightarrow q = 5 \times 10^{-5} C$$

۱۳۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱۳۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$C = C_1 C_2 / (C_1 + C_2) \Rightarrow C = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \Rightarrow C_T = C_1 + C_2 \Rightarrow C_T = 2C \Rightarrow C = 1\mu F$$

۱۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$q_1 = q_2 \Rightarrow C_1 V_1 = C_2 V_2 \Rightarrow 20 \times 10 = 40 \times V_2 \Rightarrow V_2 = 5V$$

۱۳۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

با بستن کلید C_1 از مدار خارج می‌شود.

$V_2 = \epsilon = 15V$

۱۳۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

با توجه به قانون ولتاژ کیرشهف $(\epsilon = V_1 + V_2)$ با کاهش V_1, V_2 افزایش خواهد یافت.

۱۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$E = \frac{Kq}{r} \rightarrow \frac{E_1}{E_2} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \rightarrow \frac{r_1}{r_2} = \left(\frac{E_1}{E_2}\right)^{\frac{1}{2}} \rightarrow r_2 = \frac{r_1}{\sqrt{\frac{E_1}{E_2}}} = \frac{r_1}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = 20 \text{ cm}$$

$$\Delta r = r_2 - r_1 = 20 - 10 = 10 \text{ cm}$$

۱۳۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر خازن از باتری جدا شود بار ذخیره شده در آن ثابت می‌ماند.

$$C = \epsilon_0 k \frac{A}{d} \quad q = CV \rightarrow V = \frac{q}{C}$$

ثابت
کم = ?

$$F_{rr} = K \frac{q_1 q_2}{r^2} = 9 \times 10^{-9} \times \frac{6 \times 10^{-6} \times 10^{-6}}{12 \times 10^{-4}} = 45 \text{ N}$$

۱۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$F_{rr} = F_{rr} = 45 \text{ N}$$

$$F_{r,r} = F_{rr} + F_{rr} = 45 + 45 = 90 \text{ N}$$

$$F_{14} = K \frac{q_1 q_2}{r^2} = 9 \times 10^{-9} \times \frac{4 \times 10^{-6} \times 10^{-6}}{4 \times 10^{-4}} = 90 \text{ N}$$

$$\vec{F} = \vec{F}_{r,r} + \vec{F}_{14}$$

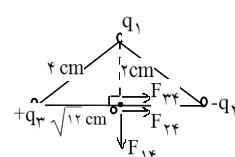
$$F = \sqrt{(90)^2 + (90)^2} = 90\sqrt{2} \text{ N}$$

$$V' = \frac{C_1 V_1 + C_2 V_2}{C_1 + C_2}$$

$$280 = \frac{C_1 \times 100 + 6 \times 400}{C_1 + 6}$$

$$280 C_1 + 280 \times 6 = 100 C_1 + 2400 \Rightarrow C_1 = 4 \mu\text{F}$$

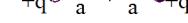
۱۴۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به اینکه مجموعه دو خازن C_1 و C_2 به اختلاف پتانسیل ثابت V متصل است با بسته شدن کلید K_2 اختلاف پتانسیل دو سر خازن C_1 تغییری نمی‌کند و تغییر اختلاف پتانسیل آن صفر است.

۱۴۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$E = \frac{1}{2} E_1 \cos \frac{a'}{a}$$

$$E = \frac{1}{2} E_1 \frac{\cos \frac{a}{a'}}{a} = \frac{1}{2} E_1 \cos a = \frac{1}{2} \frac{kq}{a} + x^2 \times \frac{x}{\sqrt{a^2 + x^2}} \Rightarrow E = \frac{\frac{1}{2} kqx}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}}$$

اگر $x = 0 \Rightarrow E = 0$

یعنی در فاصله‌ی خلیی دور از H میدان صفر است و در نقطه‌ی H نیز میدان صفر است چون بین این دو نقطه میدان وجود دارد بنابراین میدان می‌باید ابتدا افزایش و سپس کاهش یافته باشد. برای یافتن نقطه‌ای که بزرگی میدان در آن بیشینه است داریم:

$$\frac{dE}{dx} = \frac{1}{2} kq \frac{d}{dx} \frac{x}{(a^2 + x^2)^{\frac{3}{2}}} = \frac{1}{2} kq \frac{(a^2 + x^2)^{\frac{1}{2}} - \frac{3}{2}(a^2 + x^2)^{-\frac{1}{2}} \times 2x \times x}{(a^2 + x^2)^2} =$$

$$\frac{1}{2} kq \frac{(a^2 + x^2)^{\frac{1}{2}} (a^2 + x^2 - 2x^2)}{(a^2 + x^2)^2}$$

$$\frac{dE}{dx} = 0 \Rightarrow (a^2 + x^2)^{\frac{1}{2}} [a^2 + x^2 - 2x^2] = 0 \Rightarrow a^2 - 2x^2 = 0$$

$$2x^2 = a^2 \Rightarrow x^2 = \frac{a^2}{2} \Rightarrow x = \frac{\sqrt{2}}{2} a$$

$$q = CV = C\epsilon_0 = 10 \times 12 = 120 \mu\text{C}$$

وقتی خازن پر شده در مدار وجود داشته باشد جریانی در مدار برقرار نیست و اختلاف پتانسیل دو سر خازن با اختلاف پتانسیل در سر مولد یکسان است.

۱۴۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

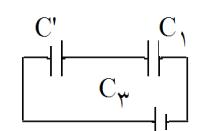
$$C' = C_1 + C_2 = 2 + 3 = 5 \mu\text{F}$$

$$q' = q_1 \rightarrow C'V' = C_1 V_1 \rightarrow 5 \times V' = 1 \times V_1 \rightarrow V_1 = 5V'$$

$$V_1 + V' = \epsilon_0 = 12 \rightarrow 5V' + V' = 12 \rightarrow V' = 2 = V_2 = V_3$$

$$q_2 = C_2 V_2 = 2 \times 2 = 4 \mu\text{C}$$

۱۴۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۴۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$F = \frac{kq_1 q_2}{r^2} \rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \left(\frac{r_2}{r}\right)^2 \Rightarrow \frac{1}{r} = \left(\frac{r_2}{r}\right)^2 \rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{r_2}{r}$$

۱۴۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$r_2 = \frac{r}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{r}}{2} r$$

۱۴۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در دو خازن متواالی، بارهای ذخیره شده باهم برابرند.

$$U = \frac{q^2}{4C} \rightarrow \frac{U_1}{U_2} = \frac{C_2}{C_1} \rightarrow \frac{U_1}{U_2} = \frac{2}{1} \Rightarrow U_1 = 2U_2 \rightarrow U_2 = \frac{1}{2}U_1$$

۱۴۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$U = q \cdot \Delta V = 0.1 \times 10^{-9} \times 500 = 4 \times 10^{-4} J$$

۱۵۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$C_1 = C + \frac{2C \times 2C}{2C + 2C} = 2C$$

در حالت اول:

در حالت دوم: با بسته شدن کلید k خازن C (روی قطر) و خازن موازی با آن (بلا بی) از مدار خارج می‌شوند.
 $C_2 = C + 2C = 3C$

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{3}{2}$$

۱۵۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

بعد از اتصال اختلاف پتانسیل دو سر خازنها مساوی است و مجموع بار آنها با $q_1 + q_2$ برابر می‌باشد.

$$(C_1 + C_2)V = C_1V_1 + C_2V_2 \Rightarrow V = \frac{C_1V_1 + C_2V_2}{C_1 + C_2}$$

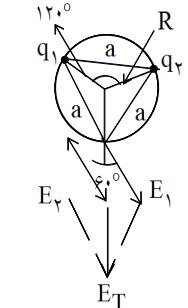
۱۵۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{1}{R_{CB}} = \frac{1}{rR} + \frac{1}{rR} + \frac{1}{R} = \frac{1}{rR} + \frac{2}{rR} + \frac{1}{R} = \frac{6}{rR} \Rightarrow R_{CB} = \frac{R}{2}$$

$$V_{CB} = V_{rR} \Rightarrow I \times \frac{R}{r} = I' \times 2R \Rightarrow I' = \frac{1}{2}I$$

(۱'): جریان عبوری از مقاومت $(3)R$

$$P = RI^2 \Rightarrow \frac{P}{P_{rR}} = \frac{rR}{rR} \times \left(\frac{I}{I'}\right)^2 = \frac{1}{r} \times \left(\frac{I}{\frac{1}{2}I}\right)^2 = \frac{1}{r} \times 4 = 24$$

$$a = R\sqrt{3}$$

با توجه به شکل

$$R = 1m \Rightarrow a = \sqrt{3}m$$

$$E_1 = E_2$$

$$E_T = 2E_1 \cos \frac{\alpha}{2}$$

$$E_T = 2 \left(9 \times 10^{-9} \times \frac{10^{-9}}{3} \right) \cos 30^\circ = 3000 \sqrt{3} N/C$$

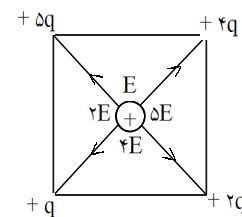
۱۴۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$V' = \frac{C_1 V_1}{C_1 + C_2}$$

اختلاف پتانسیل مشترک دو خازن پس از اتصال

$$U' = \frac{1}{2} U_1 \Rightarrow \frac{1}{2} C_1 \left(\frac{C_1 V_1}{C_1 + C_2} \right)^2 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} C_1 V_1 \right)^2$$

$$\left(\frac{C_1}{C_1 + C_2} \right)^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{C_1}{C_1 + C_2} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \sqrt{2} - 1$$

$$C = \epsilon_0 k \frac{A}{d}$$

زياد

$$E' = (2E)^2 + (2E)^2$$

$$E' = 4E^2 + 4E^2 = 16E^2$$

$$E' = 4\sqrt{2}E$$

$$q = CV \rightarrow q \leftarrow \text{زياد}$$

زياد

۱۴۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۱۴۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۱۵۳- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

راه اول:

راه دوم:

بنابراین ولتاژ دو سر خازن $12\alpha F$ برابر است با:

$$q_T = C_T \times \varepsilon \Rightarrow ۳۰ = ۳ \times \varepsilon \Rightarrow \varepsilon = ۱۰ V$$

$$C_{۲,۳} = C_۲ + C_۳ = ۴ + ۸ = ۱۲ \mu F \quad q_۱ = C_۱ V_۱ \Rightarrow ۳۰ = ۴ V_۱ \Rightarrow V_۱ = \varepsilon / ۴ = ۱۰ / ۴ = ۲.۵ V$$

توضیح: اگر میدان الکتریکی هر بار در نقطه O' برابر $\frac{۱۰}{C} \mu F$ و برآیند میدان الکتریکی را در نقطه O' خواسته باشد، جواب بالا درست است.

۱۵۴- گرینهی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\Delta U = q \Delta V = (-۲ \times 10^{-۶}) [(-۱۰) - (-۴۰)] = (-۲ \times 10^{-۶})(۳۰) = -۶ \times 10^{-۵} J$$

$$U = \frac{1}{2} CV^2 = \frac{1}{2} C_۲ V^2$$

۱۵۵- گرینهی ۳ پاسخ صحیح است.

$$q_۱ = q'_۱ + q'_۲ \rightarrow C_۲ V = C_۱ V' + C_۲ V' \rightarrow C_۲ V = ۲C_۲ V' + C_۲ V' \rightarrow C_۲ V = ۳C_۲ V' \rightarrow V' = \frac{1}{3} V$$

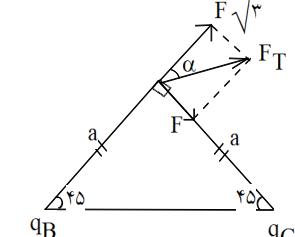
$$U' = \frac{1}{2} C_۲ V'^2 = \frac{1}{2} C_۲ \left(\frac{1}{3} V\right)^2 = \frac{1}{9} \times \frac{1}{2} C_۲ V^2 = \frac{1}{9} U$$

۱۵۶- گرینهی ۱ پاسخ صحیح است.

$$F_{C,A} = \frac{K q_A q_C}{r^2} = \frac{K \times q \times q}{a^2} = K \frac{q^2}{a^2} = f$$

$$F_{B,A} = K \frac{q_B q_A}{r^2} = K \frac{\sqrt{3} q \times q}{a^2} = K \frac{q^2}{a^2} = f \sqrt{3}$$

$$\tan \alpha = \frac{F}{F \sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3} \rightarrow \alpha = ۳۰^\circ$$

۱۵۷- گرینهی ۱ پاسخ صحیح است.

$$U_T = \frac{1}{2} C_T V_T^2 \rightarrow ۲۵ \times 10^{-۶} = \frac{1}{2} C_T \times (۱۰)^2 \rightarrow C_T = ۵۰ \times 10^{-۶} F = ۵۰ \times 10^{-۶} \times ۱۰^۶ (\mu F) = ۵ \mu F$$

چون $C_T > C_۱ \Rightarrow C_T = C_۱ + C_۲ \Rightarrow ۵ = ۳ + C_۲ \Rightarrow C_۲ = ۲ \mu F$

۱۵۸- گرینهی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{cases} \sum F_x = ۴۰ + ۱۰ \times \cos ۳۰^\circ - ۳۰ - ۱۰ \cos ۳۰^\circ = ۱۰ N \\ \sum F_y = ۱۰ \sin ۳۰^\circ + ۱۰ \sin ۳۰^\circ - ۲۰ = -۱۰ N \end{cases} \rightarrow$$

$$\rightarrow F_t = \sqrt{\sum F_x^2 + \sum F_y^2} \rightarrow F_t = ۱۰ \sqrt{۲} N$$

$$E = \frac{kq}{r^2}$$

۱۵۹- گرینهی ۴ پاسخ صحیح است. برآیند میدانها در نقطه O' را خواسته است.

$$E_T = ۴E, \cos ۳۰^\circ = ۴ \times ۵ \times 10^4 \times ۰.۸ = ۱/۶ \times ۱0^5 \frac{N}{C}$$

توضیح: ۱: اگر میدان الکتریکی هر بار در نقطه O' برابر $\frac{۱۰}{C} \mu F$ و برآیند میدان الکتریکی را در نقطه O' خواسته باشد، جواب بالا درست است.

توضیح: ۲: چنانچه میدان الکتریکی هر بار در نقطه O داده شده باشد و برآیند میدان الکتریکی را در نقطه O' بخواهد، جواب $\frac{۱۰}{C} \mu F$ می شود که در گرینهها نیست.

۱۶۰- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است. دو خازن $۳\mu F$, $۳\mu F$, $۳\mu F$ با یکدیگر سری می باشند. بنابراین ظرفیت معادل آنها برابر

$$C = \frac{C_۱ C_۲}{C_۱ + C_۲} = \frac{\frac{۳}{۲} \times \frac{۳}{۲}}{\frac{۳}{۲} + \frac{۳}{۲}} = \frac{۹}{۶} = \frac{۳}{۲}$$

است با:

معادل دو خازن قبلی با خازن $۶\mu F$ موازی است. پس:

$$C' = \frac{۱۰ \times ۱۰}{۱۰ + ۱۰} = ۵ \mu F$$

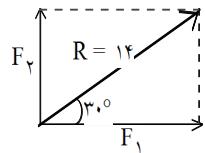
معادل سه خازن $\frac{۳}{۲}$ و ۳ و ۶ میکروفارادی با خازن $۱۰ \mu F$ سری می باشند.

$$C_{T,۱} = \frac{۵ \times ۵}{۵ + ۵} = ۲.۵ \mu F$$

C' با خازن $۱۰ \mu F$ سری است، پس:

اگر کلید بسته شود، خازن $۱۰ \mu F$ حذف می شود و بنابراین $C_{T,۲} = ۵ \mu F$ یعنی ظرفیت معادل دو برابر می شود. در هر دو حالت بار خازن $۱۰ \mu F$ با بار خازن معادل برابر است و چون بار خازن معادل برابر است با ε پس بار خازن $۱۰ \mu F$ نیز دو برابر می شود.

۱۶۱- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\sin ۳۰^\circ = \frac{F_۲}{R} \rightarrow \frac{۱}{۲} = \frac{F_۲}{R}$$

$$F_۲ = \sqrt{3} N$$

$$\Delta U + \Delta k = 0 \Rightarrow \Delta U = -\Delta mJ \Rightarrow (V_B - V_A)q = -8 \times 10^{-3}$$

۱۶۵- گرینهی ۱ پاسخ صحیح است.

$$(V_B - V_A) \times (-8 \times 10^{-3}) = -8 \times 10^{-3} \Rightarrow V_B - V_A = 2 \times 10^{-3} V = 2 \text{ kV}$$

نکته: حرکت آزاد بار مغناطیسی در جهت افزایش پتانسیل است، پس $V_B - V_A$ مثبت خواهد بود.

تذکر: در این حل سؤال مقدار E و شکل مسئله استفاده نمی شود.

$$q = CV \Rightarrow V = \frac{q}{C}$$

۱۶۶- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

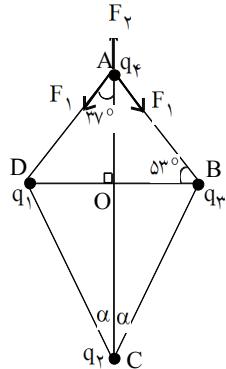
بار سه خازن متواالی یکسان است، پس خازن دارای ظرفیت کمتر اختلاف پتانسیل بیشتری را تحمل می کند.

$$V = \frac{q}{C} \Rightarrow 12 = \frac{q}{4} \Rightarrow q = 48 \mu C$$

$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} = \frac{1}{4} + \frac{1}{6} + \frac{1}{12} = \frac{1}{2} \Rightarrow C = 2 \mu F$$

$$V_{AB} = \frac{q}{C} = \frac{48}{2} = 24 V$$

۱۶۷- گرینهی ۴ پاسخ صحیح است. فرض می کنیم q_4 مثبت باشد، هرچند در نتیجه تغییری حاصل نخواهد شد.

$$AB = AD = \frac{OA}{\cos 37^\circ} = \frac{4}{0.8} = 5 \text{ cm}$$

$$F_1 = \frac{kq_1 q_4}{r^2} = \frac{-K \times 10 \times 10^{-9} \times q_4}{5^2 \times 10^{-4}}$$

$$F_2 = 2F_1 \cos 37^\circ \Rightarrow \frac{K \times q_2 \times q_4}{r^2} = 2 \times \frac{K \times 10^{-8} \times q_4}{5^2 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow \frac{K \times 6/4 \times 10^{-8} \times q_4}{AC^2} = \frac{K \times 2 \times 10^{-8} \times q_4}{5^2 \times 10^{-4}} \times \frac{8}{10}$$

$$\Rightarrow AC^2 = 4 \times 25 \times 10^{-4}$$

$$\Rightarrow AC = 10 \text{ cm} \Rightarrow OC = 6 \text{ cm}$$

$$OB = OA \tan 37^\circ = 4 \times \frac{6}{4} = 6 \text{ cm}$$

$$\tan \alpha = \frac{OB}{OC} = \frac{6}{8} \Rightarrow \alpha = \arctan \left(\frac{3}{4} \right)$$

$$F = k \frac{q_1 q_2}{r^2} = \frac{kq}{r^2}$$

$$F' = K \frac{(q - 0.25q)(q + 0.25q)}{r^2} = K \frac{\left(q - \frac{1}{4}q\right)}{r^2} = \frac{15}{16} \frac{Kq}{r^2} \rightarrow F' = \frac{15}{16} F$$

$\frac{3}{4}$ برابر $\frac{5}{4}$ برابر

$$F = K \frac{q_1 q_2}{r^2} \Rightarrow F' = \left(\frac{3}{4} \times \frac{5}{4}\right) F = \frac{15}{16} F$$

۱۶۸- گرینهی ۴ پاسخ صحیح است. چون C_1 و C_2 موازی‌اند، پس $V_2 = V_{1,2} = V$ و چون $C_1, 2 = V_{1,2}$ و C_3 سری‌اند،

$$q_{1,2} = q_3 = q$$

$C_1, C_2 = C_1 + C_2 = 1 + 2 = 3 \mu F$

$$V = \frac{q}{C_{1,2}} = \frac{q}{3}$$

$$C_2 = \text{ظرفیت معادل خازن‌های} = C_{1,2} = C_1 + C_2 = 1 + 2 = 3 \mu F$$

$$U_2 = \frac{1}{2} CV^2 = \frac{1}{2} \times 2V^2 = \left(\frac{q}{3}\right)^2 = \frac{q^2}{9}$$

$$C_3 = \text{ظرفیت} = U_3 = \frac{q}{2C} = \frac{q}{2 \times C_3}$$

$$U_3 = 2U_2 \rightarrow \frac{q}{9} = 2 \times \frac{q}{2C_3} \rightarrow C_3 = 9 \mu F$$

$$F_1 = \frac{kq_1 q_2}{r^2} = \frac{8kq_2}{r^2}$$

$$F_2 = \frac{kq_1 q_2}{r^2} \Rightarrow F_2 = \frac{k \times (q_2 + 2)}{r^2}$$

$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{2}{1} \Rightarrow \frac{k \times (q_2 + 2)}{k \times (q_2)} = \frac{2}{1} \Rightarrow \frac{q_2 + 2}{q_2} = \frac{2}{1} \Rightarrow q_2 + 2 = 2q_2 \Rightarrow q_2 = 2$$

۱۶۹- گرینهی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۶۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$q_1 = C_1 V_1 = 10 \times 10 = 100 \mu F$$

$$q_1 + q_2 + q_3 = q_1$$

در حالت دوم نسبت بار خازن‌ها برابر نسبت ظرفیت آنها است چون اختلاف پتانسیل دو سر خازن‌ها برابر است.

$$q_1 + 2q_1 + 2q_1 = q_1 \Rightarrow 5q_1 = 10 \Rightarrow q_1 = 20 \mu F$$